

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เสียงที่ปรากฏในระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ถ้าพิจารณากว้าง ๆ จะแบ่งออกเป็นสองพวกคือ พวกที่สามารถแยกออกจากเสียงอื่นได้ (segmental sounds) เป็นเสียงที่สามารถเปล่งได้ตามลำพัง ได้แก่ เสียงสระและเสียงพยัญชนะ กับอีกพวกหนึ่ง เป็นพวกที่มีลักษณะพิเศษ (supra segmental features) เป็นเสียงที่ไม่สามารถแยกเปล่งได้โดยลำพัง แต่จะปรากฏพร้อมกับการเปล่งเสียงพยัญชนะและสระเรียงกันหลาย ๆ เสียง ลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ช่วงต่อเสียง เสียงเน้น เสียงสูงต่ำ เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวถึงรายละเอียดของเสียงทั้งสองพวกในระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดังนี้

ระบบเสียงภาษาไทย

เสียงในภาษาไทยประกอบด้วยเสียงสระและพยัญชนะกับเสียงวรรณยุกต์เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้อาจมีการออกเสียงเน้นและการเว้นวรรค หรือที่เรียกว่าช่วงต่อของเสียงรวมอยู่ด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เสียงสระไทย

เสียงสระไทยแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือสระเดี่ยว และสระประสม ดังนี้

สระเดี่ยว

การวิเคราะห์เสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยของนักภาษาศาสตร์ อาทิเช่น

ริชาร์ด นอส^๑ (Richard Noss) แมรี แฮส^๒ (Mary Haas) วิลเลียม กิดนีย์^๓
 (William Gidney) อูเจนี เฮนเดอร์สัน^๔ (Eugénie Henderson) อาร์เทอร์
 อับรามสัน^๕ (Arthur Abramson) เมอเรย์ ฟาวเลอร์ กับทัตนียา อิศรเสนา^๖
 (Murray Fowler and Tasaniya Isarasena) และฟงเฟื่อง เครือคราช^๗ ได้ผล
 ตรงกันว่า สระเดี่ยวในภาษาไทยมี ๑๔ หน่วยเสียง เป็นสระเสียงสั้น ๘ หน่วยเสียง
 และสระเสียงยาว ๘ หน่วยเสียง แต่การใช้สัญลักษณ์แทนเสียงอาจมีแตกต่างกันบ้าง
 ซึ่งอาจแสดงได้ดังในตารางที่ ๑ และ ๒ ดังนี้

^๑ Richard B. Noss, Thai Reference Grammar, (Washington, D. C. :
 Foreign Institute, 1964), p. 5.

^๒ Mary R. Haas et al., Thai - English Student's Dictionary.
 (Stanford: Stanford University Press, 1970), p.x.

^๓ William J. Gidney, "Indic Loanwords in Spoken Thai"
 (Ph.D. dissertation, Yale University, New Haven, 1947), p. 15.

^๔ Eugénie J. A. Henderson, "Prosodies in Siamese: A Study in
 Synthesis," in Phonetics in Linguistics: A Book of Readings, eds.
 W. E. Jones and J. Lover (London: Longman Group, 1973), pp. 127-153.

^๕ Arthur S. Abramson, The Vowels and Tones of Standard Thai:
 Acoustical Measurements and Experiments. (Bloomington: Indiana
 University Research Center in Anthropology, Folklore and Linguistics,
 1962), p. 5.

^๖ Murray Fowler and Tasniya Israsena, The Total Distribution
 of the Sounds of Siamese: A Topographical Analysis (Madison:
 University of Wisconsin Press, 1952), p. 15.

^๗ Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative
 Study of Phonology for Pedagogical Applications" (Ed.D. dissertation,
 Indiana University, Bloomington, 1960), p. 60.

ตารางที่ ๑ สัญลักษณ์ที่นักภาษาศาสตร์ใช้แทนสระเสียงสั้นในภาษาไทย

ชื่อนักภาษาศาสตร์	สัญลักษณ์								
นอส (Noss)	i	e	ɛ	y	ə	a	u	o	ɔ
แฮส (Haas)	i	e	ɛ	y	ə	a	u	o	ɔ
กิดนีย์ (Gidney)	i	e	ɛ	ʌ	ə	a	u	o	ɔ
เฮนเดอร์สัน (Henderson)	i	e	ɛ	ɯ	ɤ	a	u	o	ɔ
อับรามสัน (Abramson)	i	e	æ	ɨ	ə	a	u	o	ɔ
ฟาวเลอร์ (Fowler) และทัตนิยา	i	e	æ	ɨ	ə	a	u	o	ɔ
ฟุงเฟื่อง	i̇	ė	æ̇	ɨ̇	ə̇	ȧ	u̇	ȯ	ɔ̇
ตัวอย่างคำ	จิบ	เอ็น	แทะ	อึค	เจอวัน	ชุก	ลง	เบาะ	

ตารางที่ ๒ สัญลักษณ์ที่นักภาษาศาสตร์ใช้แทนสระเสียงยาวในภาษาไทย

ชื่อนักภาษาศาสตร์	สัญลักษณ์								
นอส (Noss)	ii	ee	ɛɛ	yy	əə	aa	uu	oo	ɔɔ
แฮส (Haas)	ii	ee	ɛɛ	yy	əə	aa	uu	oo	ɔɔ
กิดนีย์ (Gidney)	ii	ee	ɛɛ	ʌʌ	əə	aa	uu	oo	ɔɔ
เฮนเดอร์สัน (Henderson)	i:	e:	ɛ:	ɯ:	ɤ:	a:	u:	o:	ɔ:
อับรามสัน (Abramson)	ii	ee	ææ	ɨɨ	əə	aa	uu	oo	ɔɔ
ฟาวเลอร์ (Fowler) และทัตนิยา	iː	eː	æː	ɨː	əː	aː	uː	oː	ɔː
ฟุงเฟื่อง	i̇	ė	æ̇	ɨ̇	ə̇	ȧ	u̇	ȯ	ɔ̇
ตัวอย่างคำ	จิบ	เอน	แท	อึค	เจอ	วาน	ชุก	โลง	บ่อ

สำหรับงานวิจัยนี้จะใช้สัญลักษณ์แทนเสียงภาษาไทยของอับรามสัน (Abramson)

ลักษณะของเสียงสระเดี่ยวแต่ละหน่วยเสียง

๑. /i/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า สูง สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่นเสียงสระที่ปรากฏในคำต่อไปนี้

- กิน /kin/
- จิก /cik/
- วิ่ง /wɪŋ/
- มิด /mit/
- หิว /hiw/

๒. /ii/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า สูง ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่นเสียงสระที่ปรากฏในคำต่อไปนี้

- ป็น /piin/
- กรีก /kriit/
- งีบ /ŋiip/
- นี้ /ni/
- หวี /wii/

๓. /e/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า กลาง สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

- เร็ว /rew/
- เบ่ง /bɛŋ/
- เสน /sɛn/
- เว่น /wɛn/
- เข็ม /khɛm/

๔. /ee/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า กลาง ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

เพลง /phleən/

เหตุ /hèet/

เมฆ /mêck/

เย้ /yée/

เขว /khwee/

๕. /æ/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า คำสั้น ริมฝีปากไม่ห่อ
 ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

แพลัม /phlæm/

แก้ง /khæŋ/

แมน /mæn/

แพะ /phæ/

แจ้ว /cæw/

๖. /ææ/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า คำยาว ริมฝีปากไม่ห่อ
 ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

แนว /nææw/

แต้ /tææ/

แกล้ง /klææŋ/

แก้ม /ŋææm/

แหวน /wææn/

๗. /ɛ̃/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง สูง คำสั้น ริมฝีปากไม่ห่อ
 ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

มีน /mɛ̃n/

ฝึก /fɛ̃k/

ขึ้น /khɛ̃n/

ยัด /yɛ̃t/

หึ่ง /hɛ̃ŋ/

๔. /i:/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง สูง ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ
 ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

ปิ่น /piin/

จืด /ciit/

ชื้อ /ohi:/

ชื้อ /si:/

ฝืน /fiin/

๕. /e/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่น
 เสียงสระในคำต่อไปนี้

เงิน /nen/

เจอะ /ce/

เพ็ง /phen/

เยอะ /yê/

เขรอะ /khr ê/

๖. /ee/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่น
 เสียงสระในคำต่อไปนี้

เรอ /ree/

เจ้อ /cèe/

เก้อ /kèe/

เฟ้อ /fèe/

เปลอ /phl ee/

๗. /a/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่น
 เสียงสระในคำต่อไปนี้

พัน /fan/

ทับ /tap/

ถ้ำ /tham/

งัก /ŋat/

หัน /han/

๑๒. /aa/ เป็นหน่วยเสียงสระกลาง คำ ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

ปลา /plaa/

จาก /caak/

กว้าง /kwaan/

ร้าน /raan/

สาม /saam/

๑๓. /u/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง สูง ลิ้น ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

มูม /mum/

มุก /phut/

มุง /nuŋ/

ชุก /chuk/

หุง /huŋ/

๑๔. /uu/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง สูง ยาว ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

ชู /chuu/

คูค /duut/

ฟูก /fuuk/

รู /ruu/

สูง /suuŋ/

๑๕. /o/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง กลาง ลิ้น ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

ชอม /chom/

อก $/\text{op}/$
 ปล้น $/\text{pl}^{\wedge}\text{on}/$
 นก $/\text{nok}/$
 ผง $/\text{pho}^{\vee}/$

๑๖. $/\text{oo}/$ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง กลาง ยาว ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

โคน $/\text{koon}/$
 โปร่ง $/\text{proon}/$
 โง่ $/\text{noo}^{\wedge}/$
 โนม $/\text{noon}/$
 โหล $/\text{loo}^{\vee}/$

๑๗. $/\text{o}/$ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง คำสั้น ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

เกาะ $/\text{k}^{\circ}\text{o}/$
 ฉะ $/\text{ch}^{\circ}/$
 ผะ $/\text{ph}^{\circ}/$
 มะ $/\text{m}^{\circ}/$
 เพราะ $/\text{phr}^{\circ}/$

๑๘. $/\text{oo}/$ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง คำยาว ริมฝีปากห่อ ดังเช่น เสียงสระในคำต่อไปนี้

กอຍ $/\text{dooy}/$
 หอ $/\text{hooy}/$
 ทอ $/\text{thoo}^{\wedge}/$
 ลอ $/\text{loo}^{\vee}/$
 หมอ $/\text{moo}^{\vee}/$

สระประสม

พระยาอุปกิต ศิลปสาร กล่าวถึงสระประสมว่ามี ๒ เสียง เป็นสระประสมเสียงสั้น ๓ เสียง คู่กับสระประสมเสียงยาวอีก ๓ เสียง สระประสมเสียงสั้นประกอบด้วยสระเดี่ยวเสียงสั้น ๒ เสียง สระประสมเสียงยาวประกอบด้วยสระเดี่ยวเสียงยาว ๒ เสียง ไม่ว่าจะ เป็นสระประสมเสียงสั้นหรือเสียงยาวก็ตาม สระประสมแต่ละเสียงประกอบด้วยสระสูง ๑ เสียง กับสระต่ำอีก ๑ เสียง ดังนี้

เอียะ คือ มีเสียง อี กับ อะ ประสมกัน

เอือะ คือ มีเสียง อี กับ อะ ประสมกัน

อัวะ คือ มีเสียง อุ กับ อะ ประสมกัน

เอีย คือ มีเสียง อี กับ อา ประสมกัน

เอือ คือ มีเสียง อี กับ อา ประสมกัน

อัว คือ มีเสียง อุ กับ อา ประสมกัน^๑

วิลเลียม กิดนีย์ (William Gidney) แบ่งสระประสมเป็น ๒ เสียงเช่นเดียวกับพระยาอุปกิต ศิลปสาร แต่การวิเคราะห์ส่วนประกอบของสระประสมนั้นต่างกัน เสียงสระเดี่ยวเสียงที่สองจะเป็นสระกลาง คำ สั้น /a/ เสมอ ไม่ว่าสระประสมนั้นจะเป็นเสียงยาวหรือเสียงสั้น และแสดงความยาวของเสียงสระประสมที่ส่วนประกอบส่วนแรก สระประสมดังกล่าวได้แก่ /ia, ɨa, ua/ ซึ่งเป็นสระประสมเสียงสั้น และสระประสมเสียงยาวคือ /iia, ɨia, uua/^๒

ริชาร์ด นอส (Richard Noss) วิเคราะห์สระประสมโดยแบ่งเป็น ๕

^๑พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย (อักษรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์
ฉันทลักษณ์); (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔), หน้า ๖.

^๒William J. Gidney, "Indic loanwords in Spoken Thai,"
pp. 12-13.

หน่วยเสียง เป็นสระเสียงยาว ๓ หน่วยเสียง คือ /ia, ɛa, ua/ และสระเสียงสั้น เพียง ๒ หน่วยเสียง คือ /iə, uə/^๑

นอสมีความเห็นตรงข้ามกับกิกินีย์ ในเรื่องเกี่ยวกับการแสดงความยาวของสระ โดยนอสเห็นว่า ส่วนประกอบที่แสดงเสียงยาวหรือเสียงสั้นของสระประสมนั้นคือ ส่วนหลัง ได้แก่ /a/ กับ /ə / สระประสมเสียงยาวจะเลื่อนค่าถึง/a/ ส่วนเสียงสั้นจะเลื่อนจากสระสูงไปเพียงแค่ /ə / ซึ่งเป็นสระกลาง

ในเรื่องเกี่ยวกับความยาวของสระประสมนั้น พรธินี รุทรวณิชย์ เห็นว่า เสียงสั้นยาวเป็นเพียงเสียงย่อยซึ่งเกิดจากการเน้นเสียงหรือไม่เน้น^๒ เช่นคำว่า (ชาว) จิว๊ก อาจออกเสียงเป็น ["cúuak"]^๓ หรือ [cuak] ความเห็นนี้ตรงกับทอมล กาจจนพัค ซึ่งพบว่า ความยาวของสระประสมเป็นเพียงเสียงย่อยที่แปรเปลี่ยนไปตามภาษาถิ่น (dialect) หรือภาษาเฉพาะบุคคล (idelect)^๔

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราฐ พบว่าปกติแล้วสระประสมออกเสียงเป็นสระเสียงยาว สระประสมเสียงสั้นจะปรากฏเฉพาะในคำยืม และจะมีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงเอกหรือเสียงตรีเท่านั้น^๕

เนื่องจากความยาวของสระประสมไม่อาจทำให้คำซึ่งเป็นคู่เทียบเสียงมีความหมายต่างกัน สระประสมที่เป็นคู่เสียงสั้น-ยาว จึงน่าจะเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน ทั้งที่

^๑Richard B. Noss, Thai Reference Grammar, p. 15.

^๒Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English", p. 21.

^๓["] เป็นเครื่องหมายแทนเสียงเน้นหนัก

^๔Narumon Karnchanathat, "An Instrumental Study of Thai Speakers' English Intonation", p. 16.

^๕Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," pp. 40-41.

นักภาษาศาสตร์หลายคน ได้แก่ อาร์เทอร์ อับรามสัน^๑ (Arthur Abramson) อูจีนี เฮนเดอร์สัน^๒ (Eugenie Henderson) ฟุงเฟื่อง เกว็อตราชู^๓ และ กาญจนา นาคสกุล^๔ แบ่งสระประสมเป็น ๓ หน่วยเสียงเท่านั้น คือ /ia, ia, ua/

พินิตพิย ทวยเจริญ กล่าวถึงจำนวนหน่วยเสียงของสระประสมมากกว่านี้ คือเพิ่มสระประสมที่ลงท้ายด้วย/u/ กับ/i/ และแบ่งสระประสมออกเป็น ๒ ประเภท คือ สระประสมสองเสียงซึ่งมี ๑๔ หน่วยเสียง ได้แก่ /iə (เ-ย), iə (เ-ย), uə (-ัว), aai (-าย), ai (ไ- ใ-), əi (เ-ย), ooi (โ-ย), ɔoi (-อย), ui (-ุย), iu (-ัว), eeu (เ-ว), əau (แ-ว), aau (-าว), au (เ-ว) / กับสระประสมสามเสียงอีก ๓ หน่วยเสียง คือ /ieu (เ-ยัว), iəi (เ-ยอ), uəi (-วย) /

จะเห็นว่าสระประสมที่ลงท้ายด้วย/u/ หรือ/i/ แม้จะมีลักษณะทางสัทศาสตร์เป็นเสียงสระแต่ไม่สามารถทำหน้าที่ของเสียงสระอย่างแท้จริง ไม่สามารถมีเสียงสะกดตามหลังสระดังกล่าว ซึ่งขัดกับคุณสมบัติของสระที่ว่า "สระในภาษาใดก็ตามเป็นใจกลางของพยางค์ คือ เป็นส่วนที่ให้อำนาจแก่หน้าและหลังได้"^๕ ดังนั้นเสียงสระสูงน่าจะเป็นเสียงสะกด/w/ กับ/y/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระมากกว่า

^๑ Arthur S. Abramson, The Vowels and Tones of Standard Thai: Acoustical Measurements and Experiments, p. 5.

^๒ E. J. A. Henderson, "Prosodies in Siamese: A Study in Synthesis," p.129.

^๓ Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," p.60.

^๔ กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๓๕.

^๕ พินิตพิย ทวยเจริญ, สัทศาสตร์และสรีวิทยาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานานาชาติ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๒๑), หน้า ๔๖-๔๗.

^๖ H. A. Gleason, Jr., An Introduction to Descriptive Linguistics, revised ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1961), p.253. และ K. L. Pike, Phonemics (Ann Arbor: The University of Michigan, 1947), p.66.

สำหรับงานวิจัยนี้จะถือตามนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ว่า สระประสมมี ๓ หน่วยเสียง คือ /ia, ɿa, ua/

ลักษณะของเสียงสระประสมแต่ละหน่วยเสียง

๑. /ia/ เป็นหน่วยเสียงสระประสมเริ่มต้นที่สระหน้า สูง ริมฝีปากไม่ห่อ และลงท้ายด้วยสระกลาง ต่ำ มีเสียงย่อย ๒ เสียง คือเสียงสั้น [iə] และเสียงยาว [iia] ดังเช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

เวียน /wian/
 เปียก /piak/
 เครียด /khr̩iat/
 เฟี้ยม /fiam/
 เหนียว /niaw/

๒. /ɿa/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่สระกลาง สูง ริมฝีปากไม่ห่อ และลงท้ายด้วยสระกลาง ต่ำ มีเสียงย่อย ๒ เสียง คือเสียงสั้น [ɿə] และเสียงยาว [ɿia] ดังเช่นสระในคำต่อไปนี้

เตือน /tɿian/
 เกือบ /kɿap/
 เชือก /ch̩iat/
 เรื้อ /r̩ia/
 เหมือน /m̩iaŋ/

๓. /ua/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่สระหลัง สูง ริมฝีปากห่อ และลงท้ายด้วยสระกลาง ต่ำ มีเสียงย่อย ๒ เสียง คือเสียงสั้น [ua] และเสียงยาว [uaa] ดังเช่นสระในคำต่อไปนี้

รวม /ruam/
 บวบ /buap/
 ง่วง /ŋ̩uaŋ/

ลวน /luan/
 สวย /suay/

เสียงพยัญชนะไทย

การศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงพยัญชนะมีผู้ให้ความเห็นต่างกันว่า เสียงพยัญชนะไทยมี ๒๐ หรือ ๒๑ หรือ ๒๒ หน่วยเสียง ที่สอดคล้องกัน ๒๐ หน่วยเสียง คือ /p, ph, b, t, th, d, c, ch, k, kh, f, s, h, m, n, ŋ, r, l, w, y/ หน่วยเสียงที่เป็นปัญหา คือ /g/ กับ /r/

/g/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน มีนักภาษาศาสตร์วิเคราะห์ว่าเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะไทยเพียง ๓ คนเท่านั้น คือริชาร์ด นอส^๑ (Richard Noss) แมรี แฮส^๒ (Mary Haas) และเอ็ดเวิร์ค แอนโทนี^๓ (Edward Anthony) ซึ่งพิจารณาว่าพยัญชนะเสียงสะกดที่เป็นเสียงหยุดมีลักษณะเป็นเสียงก้อง ได้แก่ /b, d, g/ เฉพาะ /g/ ไม่มีปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้น จึงเป็นหน่วยเสียงที่เพิ่มขึ้นมา เมื่อเปรียบเทียบกับការวิเคราะห์ของนักภาษาศาสตร์ทั่วไปที่เห็นว่า พยัญชนะเสียงสะกดที่เป็นเสียงหยุดมีลักษณะเป็นเสียงไม่ก้อง ได้แก่ /p, t, k/

อาร์เธอร์ อับรามสัน (Arthur Abramson) กล่าวถึงการวิเคราะห์พยัญชนะสะกดเสียงหยุดเป็นเสียงก้องว่า อาจทำให้นักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาไทยออกเสียง

^๑Richard B. Noss, Thai Reference Grammar, p. 6.

^๒Mary R. Haas, et al., Thai - English Student's Dictionary, p. xi.

^๓Edward M. Anthony, A Program Course in Reading Thai Syllables, (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1962), p. vii.

ผิดได้ เพราะจากการศึกษาโดยอันโทเสียงคนไทยจำนวน ๒ คน ให้แต่ละคนออกเสียงคำไทย ๑๔๐ คำ ที่มีเสียงสะกดเป็นพยัญชนะเสียงหยุด แล้วใช้เครื่องมือตรวจสอบว่าเป็นเสียงก้องหรือไม่ ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้วเป็นเสียงไม่ก้อง มีที่เป็นเสียงก้องเฉลี่ยแล้วเพียง ๒ เปอร์เซ็นต์ และมีปรากฏหน้าเสียงก้องอื่น ๆ หรือกล่าวได้ว่า เกิดจากอิทธิพลของเสียงก้องที่ตามหลัง มีใช้เพราะเสียงสะกดนั้นมีเสียงก้องเอง ดังนั้นอับรามสันจึงยืนยันว่าเสียงก้องไม่ใช่ลักษณะของพยัญชนะเสียงสะกดเสียงหยุดในภาษาไทย แต่เป็นหน่วยเสียงเกี่ยวกับเสียงต้นพยางค์ คือ /p, t, k/°

ส่วนเสียง /ʔ/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง เกิดที่ช่องคอหอย ซึ่งแมรีแฮส^๒ (Mary Haas) และ อูเจนี เฮนเดอร์สัน^๓ (Eugénie Henderson) ต่างมีความเห็นตรงกันว่า /ʔ/ เป็นหน่วยเสียงในภาษาไทย แจ็ค กันด์ว (Jack Gandour) ก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน และกล่าวถึงการตัดเสียงนี้ออกจากกลุ่มหน่วยเสียงพยัญชนะไทยว่าเป็นการทำตามใจชอบราวกับไม่มีเสียงพยัญชนะต้น ทั้งที่ /ʔ/ ทำหน้าที่เหมือนเสียงหยุดอื่น ๆ ในภาษาไทย แต่การรวมเอาเสียงนี้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะ จะช่วยให้อธิบายกฎต่าง ๆ เกี่ยวกับเสียงได้ง่ายขึ้น^๔

ขณะเดียวกันนักภาษาศาสตร์หลายคนมีความเห็นขัดแย้งว่า เสียง [ʔ] ไม่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะไทย ดังเช่นวิลเลียม กิดนีย์ (William Gidney) มองเสียง

^๑ Arthur S. Abramson, "Word-Final Stops in Thai," in Tai Phonatics and Phonology, eds. J. G. Harris and R. B. Noss (Bangkok: Central Institute of English Language, 1972), pp.1-7.

^๒ Mary R. Haas, et al, Thai-English Student's Dictionary, p. xi.

^๓ E. J. A. Henderson, "Prosodies in Siamese: A Study in Synthesis," p. 128.

^๔ Jack Gandour, "The Glottal Stop in Siamese: Predictability Phonological Description", p. 12.

นี้เป็น ๒ แ่ง คือ เป็นหน่วยเสียงแสดงการเว้นช่วงของพยางค์ และเป็นลักษณะทาง
สัทศาสตร์ (phonetic feature) ของเสียงวรรณยุกต์^๑

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราฐ เห็นคล้ายกับกตินัยในแง่ที่ว่า /r/ เป็นลักษณะของเสียง
วรรณยุกต์ และยังเสริมว่าบางทีก็ใช้การไม่ออกเสียงแทนได้^๒

พรณีมี รุทราดิษย์ ให้ความเห็นว่า เสียง /r/ เป็นเสียงที่ใช้สลับกับการไม่
ออกเสียงได้ โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง จึงเป็นเสียงย่อย ไม่ได้ถือว่าเป็นหน่วยเสียง^๓

อาร์เธอร์ อับรามสัน (Arthur Abramson) ให้ข้อสังเกตว่า /r/ เป็น
ลักษณะของเสียงเว้นวรรค ซึ่งอาจไม่ใช่เลยก็ได้^๔ จิมมี่ แฮร์ริส (Jimmy Harris) ก็
เช่นกันกล่าวถึงการใช้เสียง /r/ ว่าจะเกิดการไม่ออกเสียงนี้ในระหว่างคำพูดที่พูดติดต่อกัน^๕

สำหรับงานวิจัยนี้จะยึดถือจำนวนหน่วยเสียงเฉพาะที่นักภาษาศาสตร์มีความเห็น
สอดคล้องกันแล้วเท่านั้น คือมีจำนวนหน่วยเสียง ๒๐ หน่วยเสียง ได้แก่ /p, ph, b,
t, th, d, c, ch, k, kh, f, s, h, m, n, ŋ, r, l, w, y /

^๑William J. Gidney, "Indic Loanwords in Spoken Thai," p. 26.

^๒Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative
Study of Phonology for Pedagogical Applications," p. 42.

^๓Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai
That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English," p. 17.

^๔Arthur S. Abramson, The Vowel and Tones of Standard Thai:
Acoustical Measurements and Experiments, p. 4.

^๕Jimmy G. Harris, "Phonetic Notes on Some Siamese Consonants,"
in Tai Phonetics and Phonology, eds. J. G. Harris and R. B. Noss
(Bangkok: Central Institute of English Language, 1972), p. 14

ลักษณะของหน่วยเสียงพยัญชนะไทย

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยมีลักษณะแตกต่างกันเป็นหลายแบบดังนี้

๑. พยัญชนะเสียงหยุด (Stops) เกิดจากการที่ลมซึ่งเปล่งออกมาถูกกักไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องปากก่อนที่จะเปิดช่องนั้นให้ลมพุ่งออกมาโดยแรง ทำให้ได้ยินเป็นเสียงลมระเบิดออกมา บางทีจึงเรียกพยัญชนะกลุ่มนี้ว่า พยัญชนะเสียงระเบิด (plosives) เสียงระเบิดนี้อาจมีลมหายใจเพิ่มขึ้นมา เรียกว่า เสียงระเบิดมีลม (aspirated plosives) หรืออาจเป็นเสียงระเบิดธรรมดาไม่มีลมหายใจเพิ่มขึ้น เรียกว่า เสียงระเบิดไม่มีลม (unaspirated plosives) พยัญชนะเสียงหยุดในภาษาไทยมี ๑๐ หน่วยเสียง คือ /p, t, c, k, ph, th, ch, kh, b, d/°

- /p/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่ริมฝีปาก
 - /t/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่บริเวณหลังฟันบนหรือปุ่มเหงือก
 - /c/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดบริเวณระหว่างปุ่มเหงือกกับเพดานแข็ง
 - /k/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่เพดานอ่อน
 - /ph/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง มีลม เกิดที่ริมฝีปาก
 - /th/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง มีลม เกิดบริเวณหลังฟันบนหรือปุ่มเหงือก
 - /ch/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง มีลม เกิดบริเวณระหว่างปุ่มเหงือกกับเพดานแข็ง
- ส่วนหน้า
- /kh/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง มีลม เกิดที่เพดานอ่อน
 - /b/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง ไม่มีลม เกิดที่ริมฝีปาก
 - /d/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง ไม่มีลม เกิดที่หลังฟันบนหรือปุ่มเหงือก

°นักภาษาศาสตร์บางคนถือว่า /c, ch/ อยู่ในกลุ่มพยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก (Affricate) เพราะขณะที่ลิ้นกักลมไว้นั้นทำไม่สนิท ทำให้การปล่อยลมหลังการกักเกิดเสียงเสียดแทรกขึ้นเล็กน้อย แต่เนื่องจากเสียงเสียดแทรกนี้สั้นมาก และไม่ชัดเจน นักภาษาศาสตร์หลายคนจึงถือว่า หน่วยเสียง /c, ch/ ยังคงอยู่ในกลุ่มพยัญชนะเสียงหยุด

หน่วยเสียง /p, t, k/ มีเสียงย่อย [p̄, t̄, k̄] ตามลำดับ เสียงย่อยเหล่านี้เป็นลักษณะการออกเสียงที่ปรากฏเฉพาะในตำแหน่งเสียงสะกด โดยที่ลมซึ่งถูกกักไว้ในช่องปากแทนที่จะพุ่งออกมาสับถูกกลืนลงไปใหม่ หรือกลายเป็นลมหายใจธรรมดาออกไปทางจมูก เพราะช่องที่กักลมไว้นั้นไม่เปิดออก เสียงลักษณะนี้เรียกว่า เสียงออบ (unreleased)

๒. พยัญชนะเสียงเสียดแทรก (Fricatives) เกิดขึ้นเมื่อลมที่ทำให้เกิดเสียงต้องบีบตัวผ่านช่องแคบ ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องปาก เสียงเสียดแทรกในภาษาไทย มี ๓ หน่วยเสียง คือ /f, s, h/

/f/ เป็นเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ระหว่างฟันบนกับริมฝีปาก

/s/ เป็นเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่หลังฟันบนหรือปุ่มเหงือก

/h/ เป็นเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ช่องระหว่างเส้นเสียง

๓. พยัญชนะเสียงนาสิก (Nasals) เกิดจากการกักลม ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องปาก ขณะเดียวกันก็กลืนไต่ลง ทำให้ลมกลบสไปออกทางช่องจมูก มี ๓ หน่วยเสียง คือ /m, n, ŋ/

/m/ เป็นเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปากทั้งสอง

/n/ เป็นเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่หลังฟัน หรือปุ่มเหงือก

/ŋ/ เป็นเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน

๔. พยัญชนะเสียงข้างลิ้น (Lateral) เกิดจากการใช้ลิ้นปิดบริเวณกลางช่องปาก กักลมไว้ที่ปุ่มเหงือก แต่ปล่อยช่องข้างลิ้นให้ลมผ่านออกได้ ในภาษาไทยมีเพียงหน่วยเสียงเดียว คือ /l/ ซึ่งเป็นเสียงข้างลิ้น ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก

๕. พยัญชนะเสียงลิ้นร่ว (Rolled) เกิดจากการใช้ลิ้นส่วนปลายสัมผัสกับบริเวณหลังฟันหลาย ๆ ครั้ง มีเพียงหน่วยเสียงเดียว คือ /r/ ซึ่งเป็นพยัญชนะเสียงลิ้นร่ว ก้อง เกิดที่หลังฟัน หรือปุ่มเหงือก

๖. พยัญชนะเสียงกึ่งสระ (Semi-vowels) เป็นพยัญชนะที่ออกเสียงเหมือนสระ เกิดขึ้นขณะที่มีการเลื่อนเสียงระหว่างเสียงสระ ๒ เสียง โดยอวัยวะที่ใช้ในการ

ออกเสียงจะอยู่ที่ตำแหน่งหนึ่งของสระ แล้วเปล่งเสียงออกมาในขณะที่เปลี่ยนอวัยวะนั้น ๆ ไปสู่ตำแหน่งของสระอีกตำแหน่งหนึ่ง ตำแหน่งของเสียงพยัญชนะที่ถึงสระจะถือตามตำแหน่งของสระต้นเสียง มี ๒ หน่วยเสียง คือ /w, y/°

/w/ เป็นเสียงกึ่งสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน เป็นเสียงเลื่อนที่เกิดระหว่างเสียงสระ [u] และสระอื่นที่มีความดังก่อนเท่ากัน

/y/ เป็นเสียงกึ่งสระ ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง เป็นเสียงเลื่อนที่เกิดระหว่างเสียงสระ [i] และสระอื่นที่มีความดังก่อนเท่ากัน

ตำแหน่งของเสียงพยัญชนะในคำ

หน่วยเสียงพยัญชนะไทยที่ปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ ของคำ มีดังนี้

๑. เสียงพยัญชนะเดี่ยวต้นคำ ได้แก่เสียงพยัญชนะทั้ง ๒๐ หน่วยเสียงดังปรากฏในคำต่อไปนี้

/p/	ในคำว่า	ปี	/pi:/	เปื้อน	/p ^h ian/
/t/	"	ตอม	/tɔm/	ตั้ง	/t ^h ing/
/c/	"	เจ็บ	/cɛp/	จริง	/ciŋ/
/k/	"	กู	/ku:/	ไก	/kai/
/ph/	"	ภาค	/phaak/	ฟุ้ง, ผุ้ง	/ph ^h ing/
/th/	"	ธง	/thon/	เทา, เต่า, เต้า	/thaw/
/ch/	"	ช่าง	/chaan/	เฉียง	/chiang/
/kh/	"	แคน	/khæen/	ฆ่า, ข้า, คำ	/khaa/
/b/	"	เบี้ย	/bia/	เบี้ยว	/biaw/
/d/	"	เด็ก	/det/	-ฎีกา	/dii kaa/
/f/	"	ไฟ	/fay/	ฝึก	/fik/
/s/	"	ชอย	/sooy/	ศาล, สาน	/saan/

°บางคนใช้สัญลักษณ์ /j/ แทน /y/

/h/	ในคำว่า	ฮา	/haa/	โหร	/hoon/
/m/	"	แม่	/mæe/	หมอง	/mooŋ/
/n/	"	เนร	/neen/	นี่, หนึ่	/nii/
/ŋ/	"	เหงื่อ	/ŋia/	ง่วง	/ŋuan/
/l/	"	หลอก	/book/	เล็ก	/læek/
/r/	"	รวม	/ruam/	รกษ	/ræek/
/w/	"	วี่ง	/wiŋ/	หวาน	/waan/
/y/	"	หยั้ง	/yiŋ/	ยาน, ญาณ	/yaan/

๒. เสียงพยัญชนะต้นควบ มีเพียง ๑๒ หน่วยเสียง คือ /kr, khr, pr,

phr, tr, thr, kl, khl, pl, phl, kw, khw/ ดังปรากฏในคำต่อไปนี้

/kr/	ในคำว่า	เกรง	/kreenŋ/	กราย	/kraap/
/khr/	"	เครียด	/khr̥iat/	ครั้ง	/khr̥aŋ/
/pr/	"	ปราม	/praam/	โปร่ง	/prooŋ/
/phr/	"	พระ	/phra/	แพรว	/phraew/
/tr/	"	เตร	/trae/	เตรียม	/triam/
/thr/	"	ทฤษฎี	/thrit sa dii/	นิทรา	/nit thraa/
/kl/	"	เกลือ	/klet/	เกลือ	/kha/
/khl/	"	โคลง	/khloong/	เคลิ้ม	/khleem/
/pl/	"	ปล้ำ	/plam/	เปลี่ยน	/plian/
/phl/	"	พลึก	/phlik/	แผลง	/phlaeng/
/kw/	"	กวาด	/kwaat/	เกวียน	/kwian/
/khw/	"	ขวาน	/khwaan/	แคว	/khwaae/

๓. เสียงพยัญชนะสะกด มีเพียง ๘ หน่วยเสียง และเป็นเสียงพยัญชนะ

เดี่ยวทั้งสิ้น คือ /p, t, k, m, n, ŋ, w, y/ ดังปรากฏในคำต่อไปนี้

/p/	ในคำว่า	ทราบ	/saap/	สบ, ศพ	/sop/
/t/	"	ทิส, ทิศ	/thit/	ธิด, อรรถ, ธิธ	/at/

/k/	ในคำว่า	เลือก	/l ^h aak/	สุก, สุข	/suk/
/m/	"	คำ	/dam/	เพิ่ม	/p ^h eam/
/n/	"	สัน, สรร, ศัลย์	/san/	การ, กาล, กาญจน์	/kaan/
/ŋ/	"	ง่วง	/ŋuan/	คัง	/dan/
/w/	"	เสา	/saw/	แล้ว	/l ^h aw/
/y/	"	ช่วย	/chuay/	ไหน	/nay/

เสียงวรรณยุกต์ไทย

เสียงวรรณยุกต์เป็นระดับเสียงสูงต่ำซึ่งทำให้คำมีความหมายต่างกัน นักภาษาศาสตร์ทั่วไปมีความเห็นพ้องกันในการแบ่งเสียงวรรณยุกต์ไทยเป็น ๕ หน่วยเสียง คือ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา แต่อาจใช้สัญลักษณ์แตกต่างกันบ้าง สัญลักษณ์ที่ใช้กันมากมีดังนี้

- หน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ แทนด้วย / / (ไม่มีเครื่องหมาย)
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก แทนด้วย / ˊ /
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์โท แทนด้วย / ˋ /
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี แทนด้วย / ˊˊ /
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา แทนด้วย / ˋˋ /

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ มีระดับเสียงกลาง ๆ (mid tone) และจะคงระดับอยู่จนกระทั่งปลาย ๆ พยางค์จึงลดต่ำลงมา ดังเช่นเสียงวรรณยุกต์ในคำต่อไปนี้

- ลา /laa/
- เชย /cheey/
- เร็ว /rew/
- จริง /ciŋ/

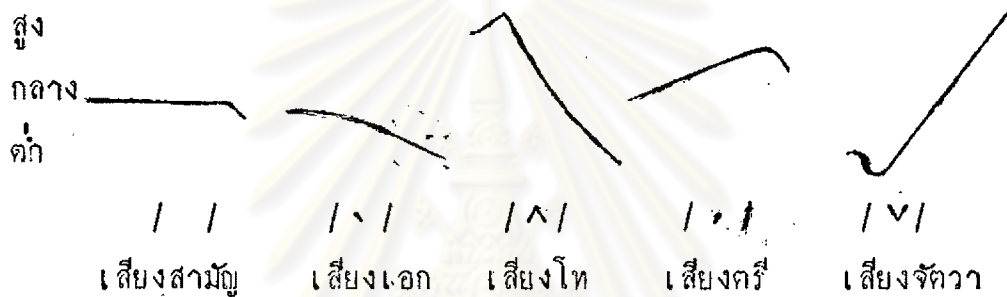
สัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ แมรี แฮส (Mary Haas) เป็นผู้คิดค้น

หิว /hiw/
สวาย /suay/

ระดับเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์ทั้ง ๕ หน่วยเสียงคงอธิบายข้างต้น อาจแสดงเป็นแผนภาพดังในแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ ระดับเสียงสูงต่ำของเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์หนึ่ง ๆ

อาร์เธอร์ อับรามสัน (Arthur Abramson) แบ่งวรรณยุกต์ทั้ง ๕ หน่วยเสียงออกเป็น ๒ กลุ่ม โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงสูงต่ำของแต่ละช่วงพยางค์ กลุ่มแรกคือ วรรณยุกต์เสียงคงระดับ (level tone) เป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงค่อนข้างคงที่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงเพียงเล็กน้อยในช่วงพยางค์หนึ่ง ๆ ได้แก่วรรณยุกต์เสียงสามัญ เสียงเอก และเสียงตรี อีกกลุ่มหนึ่งคือวรรณยุกต์เสียงเปลี่ยนระดับ (contour tone) เป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงเปลี่ยนแปลงมากในช่วงพยางค์หนึ่ง ๆ เช่น ต้นพยางค์ออกเสียงระดับสูง แล้วลดระดับเสียงลงอย่างรวดเร็วไปสู่ระดับต่ำที่ปลายพยางค์ หรือต้นพยางค์เสียงมีระดับต่ำ แล้วเพิ่มระดับเสียงอย่างรวดเร็วเป็นระดับสูงที่ปลายพยางค์ ได้แก่วรรณยุกต์เสียงโท และเสียงจัตวา^๑

^๑ Arthur S. Abramson, The Vowels and Tones of Standard Thai: Acoustical Measurements and Experiments, p. 135.

ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงวรรณยุกต์กับเสียงสระและพยัญชนะ

พอล เบเนดิก (Paul Benedict) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงวรรณยุกต์กับเสียงสระว่า เสียงวรรณยุกต์โทจะไม่ค่อยปรากฏในพยางค์ที่สระเป็นเสียงสั้น ส่วนเสียงวรรณยุกต์ตรี ไม่ค่อยปรากฏในพยางค์ที่สระเป็นเสียงยาว^๑ ฟุงเฟื่อง เครือตราฐ ได้รวบรวมการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์กับเสียงสระและพยัญชนะดังในตารางที่ ๓ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๓ การปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ประเภทต่าง ๆ^๒

เสียงท้ายพยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
สระเสียงยาว	x	x	x	x	x
เสียงก้องหลังสระเสียงยาว	x	x	x	x	x
เสียงก้องหลังสระเสียงสั้น	x	x	x	x	x
สระเสียงสั้น		x		x	
เสียงหยุดหลังสระเสียงสั้น		x		x	
เสียงหยุดหลังสระเสียงยาว		x	x		

^๑ Paul Benedict, "Tonal System in Southeast Asia," Journal of the American Oriental Society 68(December 1948): 187.

^๒ Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," p. 31.

การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงของเสียงวรรณยุกต์

สำออง หิรัญบุรณะ สรุปลการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียงของเสียงวรรณยุกต์
ที่อาจเกิดขึ้นได้เมื่อมีการลดเสียงเน้น ดังนี้

วรรณยุกต์เสียงเอก	อาจเปลี่ยนเป็น	ระดับเสียงกลาง
วรรณยุกต์เสียงโท	"	ระดับเสียงสูง
วรรณยุกต์เสียงตรี	"	ระดับเสียงกลาง
วรรณยุกต์เสียงจัตวา	"	ระดับเสียงสูง

เช่น	จะ /cá/	---->	/ca/
	ก็ /kǎw/	---->	/kɔ̄/
	และ /lǎ/	---->	/lɛ/
	ไหม /mǎy/	---->	/máy/°

ในทางกลับกัน ถ้ามีเสียงเน้นหนักเพิ่มขึ้นก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียง
ของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง ๕ หน่วยเสียงได้ ดังที่กาญจนนา นาคสกุล เรียกว่า วรรณ
ยุกต์เน้น (intensifying tone) ซึ่งมีระดับเสียงเริ่มจากระดับค่อนข้างสูงและจะ
ขึ้นไปสูงกว่าระดับเสียงของวรรณยุกต์อื่นทั้งหมด ก่อนที่จะตกลงมาเพียงเล็กน้อยตอนปลาย
พยางค์^๒

พรพนินี รุทราวณิชย์ พบว่า นักภาษาศาสตร์ที่แบ่งเสียงวรรณยุกต์เป็น ๕

^๑ Samang Hiranburana, "Changes in the Pitch Contours of Unaccented Syllables in Spoken Thai," in Tai Phonetics and Phonology, eds. J.G. Harris and R. B. Noss (Bangkok: Central Institute of English Language, 1972), p. 24.

^๒ กาญจนนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๑๐๒.

หน่วยเสียง จักให้วรรณยุกต์เน้นเป็นเสียงย่อยของวรรณยุกต์เสียงตรี ตัวอย่างเสียงวรรณยุกต์ที่เปลี่ยนแปลงเมื่อมีการออกเสียงเน้นหนักมากขึ้น ได้แก่เสียงวรรณยุกต์ในคำต่อไปนี้

ดี /dii/	----->	/dii/	ดี (ดี)
ปล่าว /plaaw/	----->	/plaaw/	ปล่าว
ไม้ /máy/	----->	/máy/	ไม้ (ไม้ทรอก)
หา /háa/	----->	/háa/	ฮา (ยังงั้นเทรอ) ^๑

✓ เสียงเน้นในภาษาไทย

แมรี แฮส (Mary Haas) กล่าวถึงเสียงเน้นว่า เป็นลักษณะของความดังและความยาวของเสียงสระ มีส่วนสัมพันธ์กับจังหวะในการพูด กล่าวคือ ในการพูดช่วงจังหวะหนึ่ง ๆ จะมีพยางค์ที่เน้นเสียงอย่างน้อยหนึ่งพยางค์ พยางค์ที่เน้นจะออกเสียงดังเต็มที่ ส่วนพยางค์ที่ไม่เน้น จะออกเสียงสั้นและเบากว่า^๒

เสียงเน้นในภาษาไทยยังไม่มีข้อยุติว่าเป็นหน่วยเสียงหรือเป็นเพียงระดับเสียงย่อย ดังที่แมรี แฮส (Mary Haas) ให้เหตุผลว่า เพราะเสียงเน้นมิได้ปรากฏในพยางค์ใดที่แน่นอน บางขณะพยางค์เดียวกันอาจออกเสียงเน้นหรือไม่เน้นก็ได้ โดยความหมายไม่ต่างออกไป แต่บางขณะก็ทำให้คำพูดแตกต่างกันได้^๓

✓ เสียงเน้นในคำ

งานวิจัยนี้จะใช้เครื่องหมาย " ' " นำหน้าพยางค์ที่ออกเสียงเน้นปกติ (normal stress) ส่วนพยางค์ที่ไม่เน้นก็จะไม่มีเครื่องหมายใด ๆ

^๑Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English," p. 49.

^๒Mary R. Haas, et al., Thai - English Student's Dictionary, p. xiv.

^๓Ibid.

บรรจบ พันธุเมธา กล่าวว่า พยางค์ในภาษาไทยที่ออกเสียงดังเกินกว่า พยางค์อื่น ๆ หรือออกเสียงเน้น มักเป็นพยางค์ท้าย ไม่ว่าคำนั้นจะมาในลักษณะคำ ชนิดใด ๆ และสักก็พยางค์ก็ตาม ตัวอย่างเช่น

กระโดด /kra 'doot/

โรงเรียน /ron 'rian/

ที่นี่ /thi 'ni/

พยายาม /pha yaa 'yaam/°

พงษ์ศรี เลขาวิฉนะ มีความเห็นตรงกับบรรจบ พันธุเมธาว่า พยางค์ที่มี เสียงเน้นหนักมักเป็นพยางค์ท้ายของคำ และให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า เสียงเน้นไม่มีบทบาทสำคัญนัก เนื่องจากพยางค์ทุกพยางค์มีเสียงวรรณยุกต์กำกับ^๒

เมื่อพิจารณาการออกเสียงเน้นในคำจะพบว่า ถ้าคำหนึ่ง ๆ มีการออกเสียง เน้นต่างกัน ความหมายอาจไม่ต่าง เพียงแต่ฟังแปร่งหู เช่นคำว่า คุรียางค์ อาจออก เสียงเป็น /'du 'ri 'yaan/ หรือ /'du ri 'yaan/ หรือ /du ri 'yaan/ โดยที่ความหมายไม่ต่างกัน

✓ เสียงเน้นในประโยค

ในการพูดประโยคภาษาไทยจะมีการออกเสียงเน้นบางพยางค์ซึ่งเป็นเสียงเน้น ปกติ (normal stress) เช่นเดียวกับระดับคำ ดังตัวอย่าง

เขาพูดซ้ำๆ

/khaw 'phut cháa 'cháa/

คุณจะไม่โทษะ

/khun ca 'pay 'nay kha/

°บรรจบ พันธุเมธา, ลักษณะภาษาไทย (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๔), หน้า ๕๑.

^๒Pongsri Lekawatana, et al., A Contrastive Study of English and Thai, p. 6.

ไปโรงพยาบาลค่ะ

/'pay 'roon phayaa 'baan kha/

ถ้าจะแสดงการช้ค้แ่งหรือเป้รียบเทียบ จะออกเสียงเน้นมากขึ้นกว่าปกติ เรียกว่า "เสียงเน้นหนัก" (heavy stress) ซึ่งจะใช้เครื่องหมาย " " นำหน้า พยางค์ที่ออกเสียงเน้นหนัก ตัวอย่างเช่น

เขาพูดช้า (ไม่เร็วหรือ)

/kha'w phuu't 'chaa/

ของฉันไม่ใช่ของเขา

/kha'w 'chan may chay khon kha'w/

ขอคืนสอดแ่ง ไม่ใช่คืนสอดดำ

/'kha'w din 'so'w 'dam may chay din 'so'w 'dam/

ถ้าจะแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ เช่น โกรธ ตีใจ ตกใจ เป็นต้น จะออกเสียงเน้นที่มีความค้งเป็นพิเศษ เรียกว่า "เสียงเน้นหนักพิเศษ" (emphatic stress) ซึ่งจะใช้เครื่องหมาย " !" นำหน้าพยางค์ที่ออกเสียงเน้นหนักพิเศษ ตัวอย่างเช่น

เขาพูดช้าช้า (น่ารำคาญจ้ง)

/kha'w 'phuu't !'chaa 'chaa/

(เสียคาย) ถ้าฉันสูงอีกนึคนึงก็ดี

/tha' 'chan su'w ik !niit nan ko dii/

(กลัวแล้ว) ออย่า!

/'i yaa/

ในระค้บประโยค การใช้เสียงเน้นค้ต่างกันอาจทำให้ความหมายของคำพูดค้ต่างกันค้ต่างกันได้ ตัวอย่างเช่น เสียงเน้นของคำว่า ช้า ในประโยคค้ต่อไปนี้

/kha'w 'phuu't cha' 'chaa/ (ประโยคบอกเล่าธรรมดา)

/kha'w 'phuu't !'chaa 'chaa/ (แสดงความรู้สึกว่ารำคาญ)

/kha'w 'phuu't 'chaa/ (เน้นว่าไม่เร็วหรือ)

ช่วงต่อของเสียงในภาษาไทย

ช่วงต่อของเสียง (juncture) หมายถึงช่วงระยะที่ผู้พูดเปล่งเสียงหนึ่งแล้วก็ไปเปล่งอีกเสียงหนึ่งเรียงกันตามลำดับ เสียงหลาย ๆ เสียงที่ประกอบกันเป็นพยางค์จะมีช่วงต่อแนบสนิทจนไม่มีการเว้นช่วง แต่ระหว่างพยางค์คำ หรือประโยคอาจมีการเว้นช่วงเสียงหรือการหยุด ช่วงต่อซึ่งเสียงแบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ช่วงต่อชิด (close juncture) และช่วงต่อห่าง (open juncture)

ช่วงต่อชิด หรือบางที่เรียกกันว่า ช่วงต่อบวก (plus juncture) เป็นการเว้นช่วงเสียงเพียงเล็กน้อยระหว่างพยางค์ สืบเนื่องมาจากผู้พูด ต้องการออกเสียงแต่ละพยางค์ให้ชัดเจนขึ้น โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากการพูดที่ไม่เว้นช่วงเสียง การแสดงช่วงต่อบวกจะใช้เครื่องหมาย " + " และไม่ถือว่าเป็นหน่วยเสียง ดังที่อาร์เธอร์ อับรามสัน (Arthur Abramson) อธิบายว่า ช่วงต่อบวกในภาษาไทยไม่ใช่หน่วยเสียงที่แสดงความแตกต่างของคำพูด แต่เป็นลักษณะทางสัทศาสตร์ที่แสดงความสัมพันธ์ของเสียง ซึ่งใช้เพื่อเรียกกรองความสนใจ และมักใช้ระหว่างพยางค์ที่เน้นเสียง (stressed syllable) ๒ พยางค์ ตัวอย่างเช่น

น้ำร้อน	อาจพูดว่า	['náam 'rɔ̀ɔn]
	หรือ	['náam + 'rɔ̀ɔn]
แกงเผ็ด	อาจพูดว่า	['kæɛŋ 'phèt]
	หรือ	['kæɛŋ + 'phèt]
กาแฟเย็น	อาจพูดว่า	[ka 'fæɛ 'yen]
	หรือ	[ka 'fæɛ + 'yen] ^๑

^๑Arthur S. Abramson, The Vowels and Tones of Standard Thai: Acoustical Measurements and Experiments, p. 13.

ช่วงต่อหาง หรือบางที่เรียกว่า ช่วงต่อปลาย (terminal juncture) เป็นการเว้นช่วงเสียงที่ยาวกว่าช่วงต่อซีก หรือเป็นการหยุดหลังใจความ (sense group) หนึ่ง ๆ

อาร์เธอร์ อับรามสัน (Arthur Abramson) แบ่งช่วงต่อปลายออกเป็น ๓ แบบ โดยพิจารณาจากระดับเสียงท้ายก่อนการหยุด หรือเว้นช่วงเสียง ดังนี้

๑. ช่วงต่อเสียงตก (falling terminal contour) แสดงด้วย
สัญลักษณ์ / ↓ /

๒. ช่วงต่อเสียงขึ้นสูง (rising terminal contour) แสดงด้วย
สัญลักษณ์ / ↑ /

๓. ช่วงต่อเสียงคงระดับ (sustained terminal contour)
แสดงด้วยสัญลักษณ์ / → /°

ช่วงต่อปลายแต่ละแบบใช้กับคำพูดที่มีความหมายต่างกัน และถือว่าเป็นหน่วยเสียง ดังที่พรรณินี รุทรวณิช วิเคราะห์คำพูดประเภทต่าง ๆ ซึ่งใช้ระดับเสียงท้ายแบบต่าง ๆ ดังนี้

๑. เสียงตก / ↓ / ใช้กับประโยคบอกเล่า หรือคำสั่ง หรือคำขอร้อง หรือคำพูดที่แสดงการเน้น หรือคำถามที่ถามเรื่องราว หรือคำถามเสนอตัวเลือก ตัวอย่าง เช่น

เสร็จแล้ว	/tʰət 'læəw ↓/	เป็น	ประโยคบอกเล่า
มานี่	/'maə 'ni ↓/	"	คำสั่ง
มานี่เดอะ	/'maə 'ni 'thə ↓/	"	คำขอร้อง
จะไปไหมละ	/ca 'paj məy 'lâ ↓/	"	คำถามที่แสดงการเน้น

เขาชื่ออะไร /kháw 'chíi a"ray ↓/ เป็น คำถามที่ถามเรื่องราว
 จะไปไหม /ca 'pay máy ↓/ " คำถามเสนอตัวเลือก

๒. /↑/ ไข้กับคำถามว่า ไข้หรือไม่ หรือคำพูดแสดงความประ
 หลาดใจหรือไม่พอใจ หรือคำพูดแสดงความสุภาพ หรือคำพูดแสดงความอ่อนโยน
 หรือสนิทสนม ตัวอย่างเช่น

เสร็จแล้ว /'sèt 'læw ↑/ เป็น คำถาม
 เสร็จแล้วหรือ /'sèt 'læw rée ↑/ " คำถาม
 เสร็จแล้วเร็ว /'sèt 'læw rée ↑/ " คำถามแสดงความประหลาดใจ
 หรือไม่แน่ใจ
 มานี่สิคะ /'maa 'nii si khá ↑/ " คำขอร้องแสดงความสุภาพ
 มานี่จะ /'maa 'nii ná cá ↑/ " คำขอร้อง แสดงความอ่อนโยน
 หรือสนิทสนม

๓. เสียงคงระดับ /→/ หมายถึงคำพูดที่ยังไม่จบกระแสความ
 หรือคำพูดที่ถูกขัดจังหวะ ตัวอย่างเช่น

(ถ้านั้น) เสร็จแล้ว ... /'sèt 'læw →/
 เขาขอสีฟ้ากับ /kháw 'chíi p sii "fáa ka →/
 เอ ... /'ee →/

^๑Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English," pp. 88 - 89.

ระบบเสียงภาษาอังกฤษ

เสียงในภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และทำนองเสียง ซึ่งหมายถึงระดับเสียง เสียงเน้น และช่วงค่อของเสียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เสียงสระภาษาอังกฤษ

ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) จำแนกสระเดี่ยวไว้ ๑๑ หน่วยเสียง คือ /i, I, e, ɛ, æ, ɐ, a, u, ʊ, ɔ, ɒ/ สระประสม ๓ หน่วยเสียง คือ /ai, au, ɔɪ/ ^๑

เคนเนท ไพค์ (Kenneth pike) วิเคราะห์เสียงสระภาษาอังกฤษตามแบบของ ชาร์ลส์ ฟรีส (Charles Fries) คือแบ่งสระเดี่ยวเป็น ๑๑ หน่วยเสียง และสระประสม ๓ หน่วยเสียง แต่ใช้สัญลักษณ์ของสระประสม แตกต่างไปเล็กน้อย คือใช้ /ai, au, oi/ ^๒

คลิฟฟอร์ด เพรเตอร์ (Clifford Prator) วิเคราะห์สระเดี่ยวเหมือนชาร์ลส์ ฟรีส (Charles Fries) คือมี ๑๑ หน่วยเสียง แต่สระประสมมี ๔ หน่วยเสียง คือ /ai, au, æ, ɛ, ie, iɛ, ɔɪ/ ^๓

จี เทรเกอร์ และ เอช สมิท (G. Trager and H. Smith) วิเคราะห์เสียง

^๑Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, p. 12.

^๒Kenneth L. Pike, Phonemics, p. 45.

^๓Clifford H. Prator, Jr., Manual of American English Pronunciation, revised ed. (New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1960), pp. 5-6.

สระภาษาอังกฤษต่างไปจากของชาร์ลส์ ฟรีส (Charles Fries) โดยแบ่งสระเดี่ยว เป็น ๕ หน่วยเสียง คือ /i, e, æ, ɛ, a, u, ɔ, ɒ/ และสระประสมอีก ๒๗ หน่วยเสียง แต่ละหน่วยเสียงประกอบด้วยสระเดี่ยวเสียงใดเสียงหนึ่ง และลงท้ายด้วย เสียงเลื่อนเสียงใดเสียงหนึ่งใน ๓ ประเภท คือ

- (๑) เสียงเลื่อนไปยังข้างหน้า ใน ตำแหน่งที่สูงขึ้น ใช้สัญลักษณ์ /y/
- (๒) เสียงเลื่อนไปยังตำแหน่งที่สูงขึ้นข้างหลัง ใช้สัญลักษณ์ /w/
- (๓) เสียงเลื่อนไปยังตำแหน่งกลาง ใช้สัญลักษณ์ /h/°

ดังนั้นสระภาษาอังกฤษตามการวิเคราะห์ของเทรเกอร์และสมิธ (Trager and Smith) จึงมีทั้งสิ้น ๓๖ หน่วยเสียง แต่ในคำพูดของคนหนึ่งๆอาจไม่ปรากฏครบทุก หน่วยเสียง

เฮซ เอ กลีสัน (H. A. Gleason) วิเคราะห์เสียงสระโดยถือเอาแบบอย่างของ จี เทรเกอร์ และ เฮซ สมิธ (G. Trager and H. Smith) แต่ดัดแปลง เล็กน้อย คือ เปลี่ยนไปใช้สัญลักษณ์/h/ แทน/h/ เพื่อให้ต่างจากเสียงพยัญชนะ/h/ ซึ่งไม่ปรากฏหลังสระ ๒

แดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) พบว่าเสียงสระเดี่ยวภาษาอังกฤษที่เป็นเสียงยาวมี ๕ เสียง ได้แก่ [i:, ɛ:, ɔ:, u:, ɜ:] ที่เป็นสระเสียงสั้น ๓ เสียง ได้แก่ [ɪ, e, æ, ɒ, u, ʌ, ɔ] ส่วนสระประสมนั้นลงท้ายด้วย สระสูง ๕ เสียง ได้แก่ [ei, ai, oi, ou, au] ลงท้ายด้วยสระกลาง ๔ เสียง คือ [ie, se, ɔe, ue] สระเดี่ยวที่ต่างกันเฉพาะความยาว คือ [i: - ɪ], [ɜ: - ɜ], [u: - u], [e: - e]

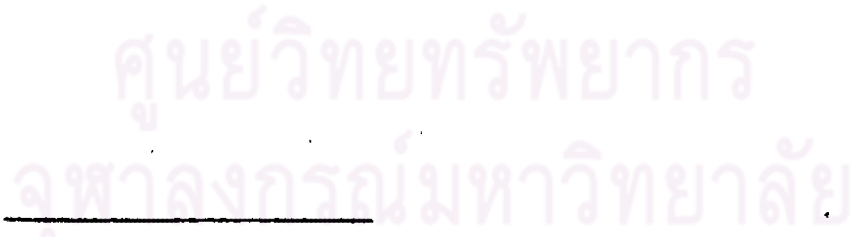
° George L. Trager and Henry L. Smith, Jr., An Outline of English Structure (Washington D. C. : American Council of Learned society, 1957), pp. 27-28.

๒ H. A. Gleason, Introduction to Descriptive Linguistics, p. 34.

ถือว่าเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน ทั้งนี้สระเดี่ยวจึงมีเพียง ๘ หน่วยเสียง คือ /i, e, æ, ɛ:, ʌ, ɒ, ɔ, u/ ส่วนสระประสมมี ๘ หน่วยเสียง คือ /ei, ai, ɔi, ou, au, iə, eə, ɔə, uə /^๑

เอ ซี กิมสัน (A. C. Gimson) ซึ่งติดตามผลงานของแดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) อย่างใกล้ชิด วิเคราะห์เสียงสระเดี่ยวทั้ง ๑๒ เสียงว่าเป็นหน่วยเสียง และกล่าวว่า แต่ละหน่วยเสียงมีคู่เสียงที่ต่างกันด้านคุณภาพ (quality) สัญลักษณ์ที่ใช้มีแตกต่างไปบ้าง สระเดี่ยวได้แก่ /i:, ɪ, e, æ, ʌ, ɛ:, ɒ, ɔ:, ɔ, u:, ʊ, ə/ ส่วนสระประสมมี ๘ หน่วยเสียง คือ /eɪ, aɪ, ɔɪ, əʊ, aʊ, iə, eə, ʊə /^๒

เมื่อเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของเสียงสระที่นักภาษาศาสตร์แต่ละคนใช้ จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันไป ทั้งแสดงเปรียบเทียบในตารางที่ ๔ ต่อไปนี้

^๑ Daniel Jones, An Outline of English Phonetics, (Cambridge: Cambridge University Press, 1976), p. 63.

^๒ A. C. Gimson, An Introduction to the Pronunciation of English. (London: Edward Arnold, 1965); p. 93.

ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบสัญลักษณ์ของเสียงสระภาษาอังกฤษที่นักภาษาศาสตร์แต่ละคนใช้

คำที่ ปรากฏ เสียงสระ	ชื่อนักภาษาศาสตร์						
	ไซส์อเมริกัน			ไซส์อังกฤษ			
	ฟรีย์ส	ไพค์	เพรเทอร์ และ สมิธ	เทรเกอร์ (Gleason)	กลีสัน	โจนส์ (Gimson)	
	(Fries)	(Pike)	(Prator)	(Trager and Smith)	(Gleason)	(Jones)	(Gimson)
bead	i	i	i	iy	iy	i:	i:
sit	ɪ	ɪ	ɪ	i	i	i	ɪ
lay	e	e	e	ey	ey	ei	eɪ
set	ɛ	ɛ	ɛ	e	e	e	e
bad	æ	æ	æ	æ	æ	æ	æ
salve	æ	æ	æ	æh	æH	ɑ:	ɑ:
food	u	u	u	uw	uw	u:	u:
put	ʊ	ʊ	ʊ	u	u	u	ʊ
so	o	o	o	ow	ow	ou	əu
saw	ɔ	ɔ	ɔ	ɔh	ɔH	ɔ:	ɔ:
son	ə	ə	ə	ə	ə	ʌ	ʌ
pot	ɑ	ɑ	ɑ	ɑ	ɑ	ɔ	ɔ
calm	ɑ	ɑ	ɑ	ɑh	ɑH	ɑ:	ɑ:
sir	e(r)	e(r)	ə	eh	eH	e:	ɜ:
the	ə	ə	ə	ə	ə	ə	ə
sight	aɪ	aɪ	aɪ	ay	ay	aɪ	aɪ
cow	aʊ	au	aʊ	aw	aw	au	aʊ
boy	ɔɪ	oi	ɔɪ	ɔy	ɔy	ɔi	ɔɪ
here	i(r)	i(r)	ɪə	ih	iH	ie	ɪə
there	e(r)	e(r)	ɛə	eh	eH	ɛə	ɛə
poor	u(r)	u(r)	u(r)	uh	uH	ue	ʊə
pour	ɔ(r)	ɔ(r)	ɔ(r)	ɔh	ɔH	ɔə	ɔ:

การที่นักภาษาศาสตร์แต่ละคนวิเคราะห์เสียงสระแตกต่างกันไปบ้าง อาจสืบเนื่องมาจากการพิจารณา เสียงจากถิ่นที่ต่างกัน

ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) เคนเนธ ไพค์ (Kenneth Pike) และ คลิฟฟอร์ด เพรเทอร์ (Clifford Prator) วิเคราะห์เสียงสระอังกฤษแบบอเมริกันจากสำเนียง 'General American English' ^๑ ซึ่งเป็นสำเนียงที่ใช้กันในหมู่ชาวอเมริกันราว ๕๐ ล้านคน (ประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของทั้งหมด)^๒

จอร์จ เทรเกอร์ กับเฮนรี สมิท (George Trager and Henry Smith) และ เอช เอ กลีสัน (H. A. Gleason) ศึกษาเสียงสระจากสำเนียงอเมริกันทุกถิ่น จึงจำแนกเสียงสระมากกว่าของฟรีส (Fries) เพื่อให้ครอบคลุมไปหมดทุกท้องถิ่น ซึ่งท้องถิ่นหนึ่งอาจไม่ได้ใช้ครบทุกเสียง

แดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) และ เอ ซี กิมสัน (A. C. Gimson) วิเคราะห์จากสำเนียงที่เรียกว่า Received Pronunciation ซึ่งเดิมเป็นภาษาถิ่นทางภาคใต้ของประเทศอังกฤษ ใช้กันในหมู่นักเรียนที่มีการศึกษาสูง ต่อมาเป็นที่ยอมรับว่าเป็นภาษาอังกฤษมาตรฐานของภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ

งานวิจัยนี้จะใช้ระบบเสียงสระของ ชาร์ลส์ ฟรีส (Charles Fries) เป็นแกน และกรณีที่เกิดเสียงภาษาอังกฤษแบบอังกฤษที่ต่างออกไป ก็จะใช้สัญลักษณ์ของแดเนียล โจนส์ (Daniel Jones)

ลักษณะของหน่วยเสียงสระแต่ละหน่วยเสียง

๑. /i/ เป็นเสียงสระหน้า สูง เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดจากการเกร็งสองข้างลิ้น และยกปลายลิ้นขึ้นพร้อมกับ เกิดแรงกดกับพื้นหน้าแล้วล่าง ริมฝีปาก

^๑ภาษาถิ่นอเมริกันที่ใช้กันอยู่แบ่งได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ General American, Southern American และ Eastern American

^๒ตัวเลขนี้อ้างโดย Clifford H. Prator, Jr., Manual of American English Pronunciation, p. xi.

เหยียด ขากรรไกรเกือบไม่เคลื่อนออกจากกัน สำเนียงอเมริกันจะออกเสียงคล้ายมี [y] ตามหลัง หรือเป็นเสียงสระประสม [iy] สำเนียงอังกฤษจะออกเสียงยาว เป็น [i:] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

bead /bid/	สำเนียงอเมริกันใช้ [bi ^y d]	สำเนียงอังกฤษใช้ [bi:d]
field /fi:ld/	"	" [fi: ^y ld]
ski /ski/	"	" [ski: ^y]
we /wi/	"	" [wi: ^y]

๒. /ɪ/ เป็นเสียงสระหน้า สูง ไม่เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดในลักษณะเดียวกับ /i/ ขณะเปล่งเสียงริมฝีปากจะเหยียดออกน้อยกว่าเสียง /i/ จึงทำให้ช่วงเสียงสั้นกว่า แต่ขากรรไกรจะเคลื่อนออกจากกันมากกว่า สำเนียงอเมริกันและอังกฤษออกเสียงเหมือนกัน เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

build	/brɪld/
him	/hɪm/
kiss	/kɪs/
English	/ɪŋglɪs/

๓. /e/ เป็นเสียงสระหน้า กลาง เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดจากส่วนหลังของลิ้นนูนและกดเบา ๆ กับกราม ปลายลิ้นแตะกับฟันหน้าแถวล่าง ริมฝีปากเปิด และเหยียดเล็กน้อย ช่วงเสียงยาว สำเนียงอเมริกันจะออกเสียงคล้ายมี [y] ตามหลัง เป็น [e^y] สำเนียงอังกฤษจะออกเสียงเป็นสระประสม [ei] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

day /de/	สำเนียงอเมริกันใช้ [de ^y]	สำเนียงอังกฤษใช้ [dei]
same /sem/	"	" [se ^y m]
made /med/	"	" [me ^y d]
vein /ven/	"	" [ve ^y n]

๔. /ə/ เป็นเสียงสระหน้า กลาง ไม่เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดในลักษณะเดียวกับ /e/ แต่ช่วงเสียงสั้นกว่า ริมฝีปากเปิด และขากรรไกรเคลื่อนออกจากกันมากกว่า ปกติสำเนียงอเมริกันและอังกฤษออกเสียงเหมือนกัน เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

pet /pet/
 friend /frend/
 said /sed/
 bury /berɪ/

๕. /æ/ เป็นเสียงสระหน้า คำ เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดจากปลายลิ้นสัมผัสเล็กน้อยกับฟันล่างส่วนหน้า ลิ้นไม่หนุน ขอบลิ้นแตะกับกรามล่าง ริมฝีปากไม่ห่อ ขากรรไกรเคลื่อนออกจากกันมากกว่าเสียง /e/

เสียง /æ/ นี้ ปกติสำเนียงอเมริกันและอังกฤษใช้สำเนียงเดียวกัน เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

add /æd/
 cab /kæb/
 that /ðæt/
 lack /læk/

แต่ในคำบางคำที่สำเนียงอเมริกันออกเสียง [æ] สำเนียงอังกฤษจะใช้ [ɑ:] ซึ่งเป็นเสียงสระหลัง และปล่อยช่วงเสียงยาว เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

laugh /læf/	สำเนียงอเมริกันใช้ [læf]	สำเนียงอังกฤษใช้ [lɑ:f]
class /klæs/	" [k ^h læs]	" [k ^h lɑ:s]
past /pæst/	" [p ^h æst ^h]	" [p ^h ɑ:st ^h]
ask /æsk/	" [æsk ^h]	" [ɑ:sk ^h]

๖. /ə/ เป็นเสียงสระกลาง ไม่เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ มีชื่อเฉพาะเรียกว่า schwa เกิดขึ้นโดยลิ้นอยู่ในลักษณะปกติไม่สัมผัสกับส่วนใดของปาก ริมฝีปากเปิดเล็กน้อย

เสียงสระ /ə/ ที่ปรากฏในพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น (unstressed syllable) สำเนียงอเมริกันและสำเนียงอังกฤษออกเสียงเหมือนกัน เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

along /əlon/
 assist /əsrst/
 sanity /sənətri/
 foreign /fɔren/

ในพยางค์ที่ออกเสียงเน้น (Stressed syllable) — สำเนียงอเมริกันอาจใช้ [e] หรือ [ʌ] (เป็นเสียงที่ระดับลิ้นอยู่ต่ำกว่า [ə]) ส่วนสำเนียงอังกฤษใช้ [ʌ] เสมอ เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

nun	/nən/	อาจออกเสียงเป็น [nən]	หรือ [nʌn]
young	/yən/	" [yəŋ]	" [yʌŋ]
blood	/bled/	" [bled]	" [blʌd]
does	/dez/	" [dez]	" [dʌz]

ในคำที่สำเนียงอเมริกันออกเสียงพยัญชนะ /r/ หลังสระ /ə/ เป็น [ər] สำเนียงอังกฤษจะไม่ออกเสียง [r] แต่จะใส่ช่วงเสียงยาวของสระ /ə/ เป็น [e:] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

her	/her/	สำเนียงอเมริกันใช้ [hər]	สำเนียงอังกฤษใช้ [he:]
firm	/fɜrm/	" [fɜ:m]	" [fe:m]
burn	/bɜrn/	" [bɜ:n]	" [be:n]
pearl	/perl/	" [p ^h ɜ:l]	" [p ^h e:z]

๓. /a/ เป็นเสียงสระกลาง คำ เกร็ง ริมฝีปากไม่ห่อ เกิดขึ้นโดยลิ้นอยู่ในลักษณะแบนราบลงกับปากส่วนล่าง ริมฝีปากเปิด ช่วงเสียงสั้น และชากรรไกรเคลื่อนต่ำลง

คำที่สำเนียงอเมริกันออกเสียง [a] โดยไม่มี [r] ตามหลัง สำเนียงอังกฤษจะใช้ [ɔ] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

not	/nat/	สำเนียงอเมริกันใช้ [nat ^h]	สำเนียงอังกฤษใช้ [nɒt ^h]
box	/baks/	" " [baks]	" " [bɒks]
pocket	/pakɪt/	" " [p ^h akɪt̃]	" " [p ^h ɒkɪt̃]
colony	/kalənɪ/	" " [k ^h alənɪ]	" " [k ^h ɒləni]

ในคำที่สำเนียงอเมริกันออกเสียงพยัญชนะ /r/ หลังสระ /a/ เป็น [ˈar] สำเนียงอังกฤษจะใช้ [a:] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

far	/far/	สำเนียงอเมริกันใช้ [far]	สำเนียงอังกฤษใช้ [fa:]
barn	/barn/	" " [barn]	" " [ba:n]
card	/kard/	" " [k ^h ard]	" " [k ^h ɑ:rd]
heart	/hart/	" " [hart ^h]	" " [hɑ:t ^h]

๔. /u/ เป็นเสียงสระหลัง สูง เกร็ง ริมฝีปากห่อ เกิดจากลิ้นส่วนหน้า ยกสูง ริมฝีปากห่อและยื่น ตอนเริ่มออกเสียงขากรรไกรจะห่างออกจากกัน เสียงสระนี้สำเนียงอเมริกันจะออกเสียงคล้ายลงท้ายด้วย [w] เป็น [u^w] ส่วนสำเนียงอังกฤษจะใช้ช่วงเสียงยาวเป็น [u:] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

do	/du/	สำเนียงอเมริกันใช้ [du ^w]	สำเนียงอังกฤษใช้ [du:]
blue	/blu/	" " [blu ^w]	" " [blu:]
through	/eru/	" " [eru ^w]	" " [eru:]
boom	/bum/	" " [bu ^w m]	" " [bu:m]

๕. /ʊ/ เป็นเสียงสระหลัง สูง ไม่เกร็ง ริมฝีปากห่อ เกิดในลักษณะเดียวกับเสียง /u/ แต่ไม่เกร็งลิ้น ทำให้ช่วงเสียงสั้นกว่า สำเนียงอเมริกันและอังกฤษออกเสียงเหมือนกัน เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

full	/fʊl/
foot	/fʊt/
would	/wʊd/
woman	/wʊmən/

๑๐. /o/ เป็นเสียงสระหลัง กลาง เกร็ง ริมฝีปากห่อ เกิดเมื่อลิ้นยก
ขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่ไม่แตะกับส่วนใดของปาก ริมฝีปากห่อ ขากรรไกรเคลื่อนห่าง
จากกัน สำเนียงอเมริกันเวลาออกเสียงจะคล้ายกับลงท้ายด้วย [w] สำเนียงอังกฤษจะ
ออกเสียงเป็น [ou] เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

sew /so/	สำเนียงอเมริกันใช้ [so ^w]	สำเนียงอังกฤษใช้ [sou]
though /ðo/	" [ðo ^w]	" [ðou]
hold /hold/	" [ho ^{ld}]	" [hould]
bone /bon/	" [bo ⁿ]	" [boun]

๑๑. /ɔ/ เป็นเสียงสระหลัง ต่ำ เกร็ง ริมฝีปากห่อ เกิดเมื่อลิ้นกดเข้า
สู่ส่วนหลังของปาก ริมฝีปากห่อเล็กน้อย ขากรรไกรเคลื่อนออกจากกัน เช่นเสียงสระ
ในคำต่อไปนี้

- all /ɔl/
- ought /ɔt/
- cause /kɔz/
- broad /brɔd/

เสียง /ɔ/ นี้ ถ้าในสำเนียงอเมริกันมีเสียงพยัญชนะ /r/ ตามหลัง และ
ออกเสียงเป็น [ɔr] สำเนียงอังกฤษจะใช้ [ɔ:] หรือ [o:] เช่นเสียงสระในคำ
ต่อไปนี้

born /bɔrn/	สำเนียงอเมริกันใช้ [bɔrn]	สำเนียงอังกฤษใช้ [bo:n] หรือ [bo:ɔn]
war /wɔr/	" [wɔr]	" [wɔ:] " [wɔɔ]
door /dɔr/	" [dɔr]	" [dɔ:] " [dɔɔ]
pour /pɔr/	" [p ^h ɔr]	" [p ^h ɔ:] " [p ^h ɔɔ]

๑๒. /æ/ เป็นเสียงสระประสมระหว่างเสียง /a/ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งกลาง
ต่ำ และเสียง /ɛ/ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหน้า สูง เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

my /maɪ/
 lie /laɪ/
 high /haɪ/
 tide /taɪd/

๑๓. /aʊ/ เป็นเสียงสระประสมระหว่างเสียง /a/ ซึ่งเป็นสระกลางต่ำ และเสียง /ʊ/ ซึ่งเป็นสระหลัง สูง เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

down /daʊn/
 loud /laʊd/
 how /haʊ/
 bough /baʊ/

๑๔. /ɔɪ/ เป็นเสียงสระประสมระหว่างเสียง /ɔ/ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหลัง กลาง และเสียง /ɪ/ ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง หน้า สูง เช่นเสียงสระในคำต่อไปนี้

oil /ɔɪl/
 point /pɔɪnt/
 noise /nɔɪz/
 boy /bɔɪ/

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ

เสียงพยัญชนะเดี่ยว

พยัญชนะในภาษาอังกฤษประกอบด้วยเสียงทั้งหมด ๒๔ หน่วยเสียง จำแนกตามลักษณะการเกิดเสียงเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. พยัญชนะเสียงหยุด (stops) หรือพยัญชนะเสียงระเบิด (plosives) เกิดจากการกักลมไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องปากก่อนที่จะปล่อยลมให้พุ่งออกมา ในภาษาอังกฤษมี ๖ หน่วยเสียง คือ

/p / เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (voiceless bilabial stop) มีเสียงย่อย ๓ เสียง คือ [p^h, p, p̄]

[p^h] เป็นเสียงมีลมเพิ่มขึ้น (aspirated sound) ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ หรือท้ายพยางค์ เช่นในคำต่อไปนี้

pan [p^hæn]

copy [k^həp^hi]

map [mæp^h]

[p] เป็นเสียงไม่มีลมเพิ่ม (unaspirated sound) ปรากฏหลังเสียง /s/ ต้นคำ และเป็นเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น นอกจากนี้อาจปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายคำบ้าง เช่นในคำต่อไปนี้

spin [spɪn]

copy [k^həpɪ]

map [mæp]

[p̄] เป็นเสียงที่ถูกกักไว้ไม่ให้ปรากฏออกมา หรือเรียกว่าเสียงอุบ (unreleased sound) มักปรากฏเป็นเสียงท้ายคำ หรือนำหน้าเสียงหยุดอื่น ๆ เช่นในคำต่อไปนี้

map [mæp̄]

chapter [çæp̄t̄e]

/t / เป็นเสียงหยุด ไม่ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiceless alveolar stop) มีเสียงย่อย ๓ เสียง คือ [t^h, t, t̄]

[t^h] เสียงมีลมเพิ่มขึ้น ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ หรือท้ายคำ เช่นในคำต่อไปนี้

tin [t^hɪn]

sitting [sɪt^hɪŋ]

pat [pæt^h]

[t] เสียงไม่มีลมเพิ่มขึ้น มักปรากฏหลังเสียง /s/ และเป็นเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น เช่นในคำต่อไปนี้

stay [ste^y]

sitting [sɪtɪŋ]

[t̄] เสียงอูม มักปรากฏในส่วนท้ายคำ เช่นในคำว่า

pat [p^hæt̄]

/k/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ไม่ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (voiceless velar stop) มีเสียงย่อย ๓ เสียง คือ [k^h, k, k̄]

[k^h] เสียงมีลมเพิ่มขึ้น มักปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ และท้ายคำ เช่นในคำต่อไปนี้

key [k^hi^y]

locker [læk^h]

pick [p^hɪk^h]

[k] เสียงไม่มีลมเพิ่มขึ้น ปรากฏในตำแหน่งกลางคำ หรือต้นพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น และหลังเสียง /s/ ดังในคำต่อไปนี้

locker [lək]

ski [ski^y]

[k̄] เสียงอูม ปรากฏในส่วนท้ายของคำ และนำหน้าเสียงหยุดอื่น ๆ หรือเสียงเสียดสี เช่นในคำต่อไปนี้

pick [p^hɪk̄]

tactic [t^hæk̄tɪk̄]

next [nɛk̄st^h]

/b/ เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (voiced bilabial stop)

/d / เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiced alveolar stop)

/g / เป็นพยัญชนะเสียงหยุด ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (voiced velar stop)

๒.- พยัญชนะเสียงเสียดแทรก (fricatives) เกิดจากลมที่เปล่งออกมาเสียดสีกับอวัยวะต่าง ๆ ภายในช่องปาก ในภาษาอังกฤษมี ๘ หน่วยเสียง คือ /f, v, θ, ð, s, z, [∨]s, [∨]z, h /

/f / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดระหว่างริมฝีปากล่างกับฟันบน (voiceless labio-dental fricative)

/v / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ก้อง เกิดระหว่างริมฝีปากล่างกับฟันบน (voiced labio-dental fricative)

/θ / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดระหว่างฟันล่างกับฟันบน (voiceless interdental fricative)

/ð / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ก้อง เกิดระหว่างฟันล่างกับฟันบน (voiced interdental fricative)

/s / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiceless alveolar fricative)

/z / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiced alveolar fricative)

/[∨]s / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่บริเวณเพดานแข็ง (voiceless palatal fricative)

/[∨]z / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ก้อง เกิดที่บริเวณเพดานแข็ง (voiced palatal fricative)

/h / เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดในช่องเส้นเสียง (voiceless glottal fricative)

๓. พยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก (affricates) เป็นเสียงที่เริ่มจากเสียงหยุดก่อน แล้วจึงเกิดเสียงเสียดแทรกตามมา มี ๒ หน่วยเสียง คือ /tʃ, dʒ/ /tʃ/ เป็นพยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่เพดานแข็งด้านหน้า (voiceless alveolar palatal affricate)
/dʒ/ เป็นพยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก ก้อง เกิดที่เพดานแข็งด้านหน้า (voiced alveolar palatal affricate)

๔. พยัญชนะเสียงนาสิก (nasals) เป็นพยัญชนะที่เกิดจากการกักลม ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องปาก ขณะเดียวกันก็กลิ้งไถ่ลงเพื่อให้ลมกดสับไปออกทางช่องจมูก ในภาษาอังกฤษมี ๓ หน่วยเสียง คือ /m, n, ŋ/

/m/ เป็นพยัญชนะเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ (voiced bilabial nasal)

/n/ เป็นพยัญชนะเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiced alveolar nasal)

/ŋ/ เป็นพยัญชนะเสียงนาสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (voiced velar nasal)

เสียงพยัญชนะนาสิกทั้ง ๓ หน่วยเสียงเมื่อปรากฏท้ายพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น บางครั้งอาจทำหน้าที่แทนสระในพยางค์นั้น เรียกว่า พยัญชนะซิลแลบิก (syllabic) และใช้เครื่องหมายขีดเล็ก ๆ "̩" แสดงได้พยัญชนะ ดังเช่นในคำต่อไปนี้

rhythm [rɪθ̩m]

happen [hæp̩n]

singing [sɪŋ̩ŋ]

๕. พยัญชนะเสียงข้างลิ้น (lateral) เป็นเสียงพยัญชนะที่เกิดจากลมที่ลิ้นกักลมตรงช่องกลางปากไว้ และปล่อยให้ออกมาทางข้าง ๆ ลิ้น มีเพียงหน่วยเสียงเดียว คือ /l/

/l/ เป็นพยัญชนะเสียงข้างลิ้น ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiced alveolar lateral) มีเสียงย่อย ๓ เสียง คือ [l, ɫ, ɭ]

[l] เป็นการเปล่งเสียงแบบชัดเจน (clear-l) และปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวหรือควบคู่กัน เช่นในคำต่อไปนี้

leave [li:v]

black [blæk^h]

[ɫ] เป็นการออกเสียงแบบไม่ชัดเจน (dark-l) ในการออกเสียงส่วนหลังของลิ้นจะยกสูงขึ้นไปทางเพดานอ่อน มักปรากฏท้ายคำ หรือระหว่างพยัญชนะกับสระอื่น เช่นในคำต่อไปนี้

pill [p^hɪɫ]

milk [mɪɫk^h]

[ɭ] เป็นการออกเสียงประสมกลมกลืนกับเสียงสระเมื่อทำหน้าที่แทนสระในพยางค์เดียวกัน เรียกว่า syllabic-l มักปรากฏท้ายพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น เช่นในคำว่า apple [æpl]

๖. เสียงพยัญชนะดิ่งงอ (retroflex) เป็นเสียงพยัญชนะที่เกิดจากปลายลิ้นถูกยกขึ้น แล้วงอกลับไปทางค้ำในของปาก ทำให้เกิดรูปเว้า มีหน่วยเสียงเดี่ยวคือ /r/

/r/ เป็นเสียงพยัญชนะดิ่งงอ ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (voiced alveolar retroflex)

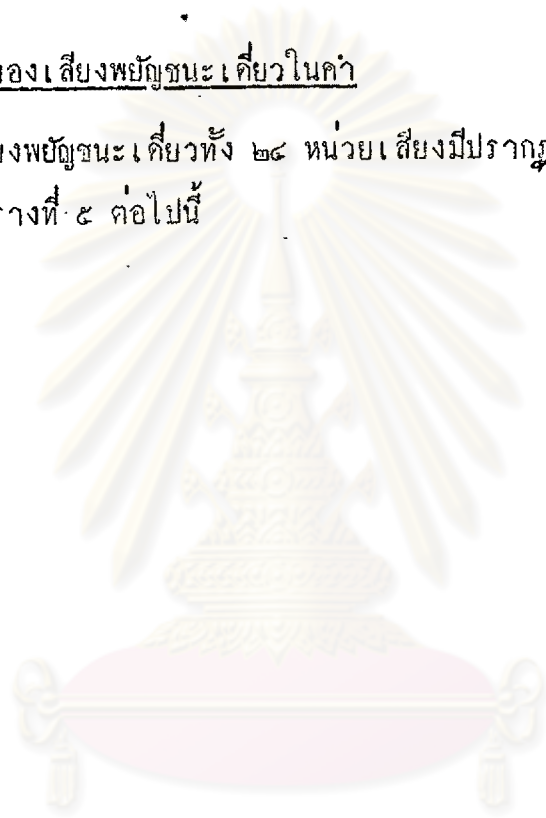
๗. เสียงพยัญชนะกึ่งสระ (semi-vowel) เป็นเสียงเลื่อนที่เกิดระหว่างสระ ๒ เสียง มี ๒ หน่วยเสียง คือ /w, y/

/w/ เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน (voiced labial-velar semi-vowel) เป็นเสียงเลื่อนที่ค้ำก้นที่เสียงสระ /u/ ไปหาเสียงอื่น

/y / เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง (voiced palatal semi-vowel) เป็นเสียงเลื่อนที่เริ่มต้นจากเสียงสระ /i/ แล้วเลื่อนไปยังเสียงอื่น ๆ

ตำแหน่งของเสียงพยัญชนะ เคี้ยวในคำ

เสียงพยัญชนะเคี้ยวทั้ง ๒๔ หน่วยเสียงมีปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ ของคำ ดังแสดงในตารางที่ ๕ ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ ตำแหน่งที่ปรากฏเสียงพยัญชนะเดี่ยวภาษาอังกฤษและตัวอย่างคำ

เสียงพยัญชนะ	ตัวอย่างคำที่ปรากฏเสียงพยัญชนะในตำแหน่งต่าง ๆ					
	ต้นคำ		กลางคำ		ท้ายคำ	
/p/	pale	/peɪl/	appear	/ə'piə/	top	/tɒp/
/b/	bad	/bæd/	ribbing	/ˈrɪbɪŋ/	rib	/rɪb/
/t/	tin	/tɪn/	patting	/pætɪŋ/	pat	/pæt/
/d/	day	/deɪ/	trader	/ˈtreɪdər/	load	/ləʊd/
/k/	save	/keɪv/	picker	/ˈpɪkər/	back	/bæk/
/g/	get	/ɡet/	regain	/ˈreɪɡeɪn/	pig	/pɪɡ/
/f/	fat	/fæt/	sofa	/ˈsɒfə/	wife	/waɪf/
/v/	van	/væn/	lover	/ˈləʊvər/	save	/seɪv/
/s/	same	/seɪm/	fussy	/ˈfʌsi/	rice	/raɪs/
/z/	zoo	/zuː/	lazy	/ˈleɪzi/	rise	/raɪz/
/θ/	thin	/θɪn/	method	/məˈθɒd/	path	/pæθ/
/ð/	they	/ðeɪ/	neither	/ˈniːðər/	clothe	/kloʊð/
/ʃ/	shan	/ʃeɪn/	fashion	/fæʃən/	push	/pʊʃ/
/z/	-	-	vision	/ˈvɪʒn/	rouge	/ruːʒ/
/h/	heat	/hiːt/	ahead	/əˈheɪd/	-	-
/tʃ/	cheat	/tʃiːt/	matches	/ˈmætʃɪz/	match	/mætʃ/
/dʒ/	joke	/dʒɒk/	edging	/ˈɛdʒɪŋ/	rage	/reɪʒ/
/m/	may	/meɪ/	summer	/ˈsʌmə/	game	/ɡeɪm/
/n/	name	/neɪm/	winner	/ˈwɪnər/	rain	/reɪn/
/ŋ/	-	-	singer	/ˈsɪŋər/	spring	/ˈsprɪŋ/

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

เสียงพยัญชนะ	ตัวอย่างคำที่ปรากฏเสียงพยัญชนะในตำแหน่งต่าง ๆ					
	ต้นคำ		กลางคำ		ท้ายคำ	
/l/	leave	/liv/	along	/ə lɔŋ/	fool	/ful/
/r/	rain	/ren/	sparrow	/spæ rɔ/	far	/far/ ^๑
/w/	we	/wi/	away	/əwe/	-	-
/y/	you	/yu/	beyond	/biɔnd/	-	-

เสียงพยัญชนะควบ

เสียงพยัญชนะควบในภาษาอังกฤษมีมากมายทั้งในตำแหน่งต้นคำและท้ายคำ ดังที่ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) ได้รวบรวมเสียงพยัญชนะควบต้นคำไว้ทั้งสิ้น ๓๘ หน่วยเสียง และเสียงพยัญชนะท้ายคำอีก ๑๕๑ หน่วยเสียง^๒

เสียงพยัญชนะควบต้นคำ

เสียงพยัญชนะควบในตำแหน่งต้นคำมีทั้งที่ประกอบด้วยเสียงเดียว ๒ เสียง และ ๓ เสียง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒ เสียง

/pl-/	เช่นในคำว่า	plain	/plen/
/kr-/	"	cry	/krai/
/sm-/	"	smell	/smel/

^๑ สำเนียงภาษาอังกฤษไม่ออกเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายคำ แต่จะออกเสียงเป็นสระประสมที่ลงท้ายด้วย /ə/ แทนเมื่อตามหลังสระ /i, e, u, o/ และถ้าตามหลังสระอื่นจะออกเสียงสระนั้นเป็นสระเสียงยาว ดูตัวอย่างในตารางที่ ๔

^๒ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a foreign Language, p. 12.

/dw-/	เช่นในคำว่า	dwel	/dweɪl/
/sk-/	"	ski	/ski/
/br-/	"	bring	/brɪŋ/

๓ เสียง

/str-/	เช่นในคำว่า	straw	/strɔː/
/skw-/	"	square	/skweɪə/
/spl-/	"	split	/splɪt/
/skr-/	"	screen	/skriːn/
/spr-/	"	spring	/sprɪŋ/

เสียงพยัญชนะควบท้ายคำ

เสียงพยัญชนะควบในตำแหน่งท้ายคำมีทั้งที่ประกบด้วยเสียงเดี่ยว ๒ เสียง ๓ เสียง และ ๔ เสียง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒ เสียง

/-ns/	เช่นในคำว่า	fence	/fens/
/-ld/	"	cold	/kold/
/-le/	"	health	/heɪle/
/-ft/	"	raft	/ræft/
/-gz/	"	bags	/bægz/

๓ เสียง

/-sks/	เช่นในคำว่า	desks	/desks/
/-fes/	"	fifths	/fɪfəs/
/-spt/	"	grasped	/græspɪt/
/-lmd/	"	filmed	/fɪlmd/
/-lps/	"	helps	/hɛlpz/

๔ เสียง

/-ksts/	เช่นในคำว่า	text	/tɛksts/
/-mpts/	"	tempts	/tɛmpts/
/-kses/	"	sixths	/sɪksɛs/
/-lfes/	"	twelfths	/twɛlfɛs/
/-ndes/	"	thousandths/eausendes/	

ระดับเสียงในภาษาอังกฤษ

จี เทรเกอร์ กับ เอช สมิธ (G. Trager and H. Smith) กล่าวถึงระดับเสียงที่เป็นหน่วยเสียงว่ามี ๔ ระดับ คือ ระดับเสียงต่ำ (low) แทนด้วย /1/ ระดับเสียงกลาง (mid) แทนด้วย /2/ ระดับเสียงสูง (high) แทนด้วย /3/ และระดับเสียงสูงพิเศษ (extra high) แทนด้วย /4 /^๑

เคนเนท ไพค์ (Kenneth Pike) แบ่งระดับเสียงเป็น ๔ ระดับเช่นเดียวกับ เทรเกอร์ และ สมิธ (Trager and Smith) และแสดงระดับเสียงด้วยตัวเลข ๑ ถึง ๔ เช่นเดียวกัน แต่ลำดับกลับกัน คือใช้ /1/ แทนระดับเสียงสูงพิเศษ /2/ แทนระดับเสียงสูง /3/ แทนระดับเสียงกลาง และ /4/ แทนระดับเสียงต่ำ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงระดับเสียงว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของท่วงเสียง^๒ (intonation) ระดับเสียงแต่ละระดับก็่อมจะไม่มี ความหมายในตัวเอง แต่เป็นส่วนที่ช่วยแสดงท่วงเสียง และเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความหมาย ส่วนที่แสดง ความ

^๑G. L. Trager and H. L. Smith, Jr., An Outline of English Structure, p. 41.

^๒ท่วงเสียง (intonation) ประกอบด้วยลักษณะ ๓ ประการ คือ ระดับเสียง (pitch) เสียงเน้น (stress) และช่วงต่อเสียง (juncture)

หมายอย่างแท้จริง คือ เส้นแสดงระดับเสียง (intonation contour) °

ระดับเสียงต่ำ (low pitch) แทนด้วย /1/ ได้แก่ระดับเสียงที่ปรากฏในพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้นซึ่งเป็นพยางค์ท้ายของคำพูด (utterance) ที่ใช้เส้นแสดงระดับเสียงตก (falling contour) ตัวอย่างเช่น

Where are you going?
1

I'm going to Paris.
1

August
1

ระดับเสียงกลาง (mid pitch) แทนด้วย /2/ ได้แก่ระดับเสียงที่ปรากฏในพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้น ซึ่งมีใจพยางค์ท้ายของคำพูด ตัวอย่างเช่น

What are you doing?
2

I'm going home.
2

October
2

ระดับเสียงสูง (high pitch) แทนด้วย /3/ ได้แก่ระดับเสียงที่ปรากฏในพยางค์ที่ออกเสียงเน้นในคำพูดปกติ ไม่ได้แสดงความรู้สึกใด ๆ เป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น

° K. L. Pike, The Intonation of American English. (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1945), pp. 25 - 26.

John went to ³ school today.

What are we having for ³ dinner.

³ September

ระดับเสียงสูงพิเศษ (extra high pitch) ได้แก่ระดับเสียงของพยางค์ที่ออกเสียงเน้นในคำพูดที่แสดงอารมณ์ หรือความรู้สึกรุนแรงของผู้พูด เช่น ความประหลาดใจ ตกใจ ไม่น่าใจ ฮีใจ เป็นต้น ในคำพูดปกติไม่มีใครใช้ระดับเสียงนี้ ตัวอย่างเช่น

⁴ How do they study?

⁴ Terrific.

⁴ His name is John.

ระดับเสียงทั้ง ๔ ข้างคนมีช่วงห่างของความสูงต่ำไม่แน่นอน ขึ้นกับแต่ละบุคคล และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังที่ อัญชลี वासुณีนีรันคร พบว่า โดยปกติเด็กมีระดับเสียงสูงกว่าผู้ใหญ่ เพศหญิงมีระดับเสียงสูงกว่าเพศชาย ด้วยเหตุนี้จึงยึดถือเป็นมาตรฐานไม่ได้ว่า ระดับเสียงสูงสุดหรือต่ำสุดอยู่ระดับไหน เพราะขึ้นอยู่กับตัวของแต่ละบุคคล. ระดับเสียงที่ต่ำที่สุดของเด็กอาจจะสูงกว่าระดับเสียงสูงสุดของผู้ใหญ่^๑

^๑ อัญชลี वासुณีนีรันคร, English Phonetics, (กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๕), หน้า ๑๓๘.

เสียงเน้นในภาษาอังกฤษ

ในการออกเสียงคำหรือประโยคภาษาอังกฤษนั้น เสียงของแต่ละพยางค์จะมีความดังเด่นไม่เท่ากัน นักภาษาศาสตร์แบ่งระดับความดังของเสียงในภาษาอังกฤษออกเป็น ๔ ระดับ คือ

๑. เสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) เป็นเสียงเน้นที่มีความดังสูงสุดในคำหนึ่ง ๆ จะปรากฏเพียงพยางค์เดียว ไม่ว่าคำนั้นจะมีกี่พยางค์ แสดงโดยใช้เครื่องหมาย " ' " เหนือสระ ตัวอย่างเช่น

black	/blæk/
above	/ə'beɪv/
animate	/ə'naɪmɪt/
dictionary	/dɪkʃənə'ri/
heterogeneous	/hɪ'terə'dʒɪniəs/

๒. เสียงเน้นหนักที่สอง (secondary stress) เป็นเสียงเน้นที่มีความดังรองลงมาจาก primary stress มักปรากฏในวลี ไม่ปรากฏในคำโดด แสดงโดยใช้เครื่องหมาย " ^ " เหนือสระ ตัวอย่างเช่น

(a) black bird	/blæk bɜːd/
(a) light house	/'laɪt haʊs/
(an) old maid	/'ɔːld meɪd/

๓. เสียงเน้นหนักที่สาม (tertiary stress) เป็นเสียงเน้นที่เบากว่า secondary stress ไม่ปรากฏในคำพยางค์เดียว แต่เกิดในคำที่มีหลายพยางค์ และในคำประสม ใช้เครื่องหมาย " ` " แสดงเหนือสระ ตัวอย่างเช่น

disregard	/dɪ'srɪgəd/
university	/ju'nɪvɜːsɪti/
blackboard	/blæk'bɔːd/
handbag	/'hændbæɡ/

๔. เสียงเน้นเบา (weak stress) เป็นเสียงที่เกิดในพยางค์ที่ออกเสียงเบามาก ในคำหลายพยางค์อาจมีเกิดมากกว่า ๑ แห่ง และมักเกิดในพยางค์ที่มีเสียงสระเป็น /ə/ กับ /ɪ/ แสดงโดยใช้เครื่องหมาย " ๖ " เหนือสระ หรืออาจไม่ใช้เลย ตัวอย่างเช่น

breakfast	/brɛk'fest/
animal	/ə'nɪməl/
practicable	/præ'ktɪsəbel/

วิลเลียม ทวาง (William Wang) พบว่าเป็นการยากที่จะแสดงความแตกต่างของเสียงเน้นทั้ง ๔ ระดับ เพราะมีระดับเสียงใกล้เคียงกันมาก^๑

แดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) ให้ความเห็นว่า เนื่องจากคำหนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องมีระดับเสียงครบทุกระดับ ในทางปฏิบัติจึงควรพิจารณาเสียงเน้นเป็น ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะที่ออกเสียงเน้นหนัก (stressed) ได้แก่เสียงของพยางค์ที่มีความดังเกินมากกว่าเสียงของพยางค์อื่น ๆ จนบอกได้ว่ามีการเน้น ส่วนเสียงของพยางค์อื่นที่เหลือนั้นมีความดังน้อยกว่า ถือว่าเป็นลักษณะของการไม่ออกเสียงเน้น (unstressed)^๒

งานวิจัยนี้จะพิจารณาเสียงเน้นเพียง ๒ ลักษณะดังกล่าว โดยใช้สัญลักษณ์ " ' " แสดงลักษณะที่ออกเสียงเน้นหนักไว้เหนือสระ

การออกเสียงเน้นหนักมีปรากฏทั้งในระดับคำ และระดับประโยคดังนี้

^๑ William S-Y Wang, "Stress in English," Language Learning, XII, 1, 1962.

^๒ Daniel Jones, An Outline of English Phonetics, p. 247.

เสียงเน้นในคำ

คลิฟฟอร์ด เพรเทอร์ (Clifford Prator) กล่าวถึงการออกเสียงเน้นในคำว่า การออกเสียงเน้นเป็นกฎเกณฑ์สำคัญที่จะนำไปสู่การออกเสียงคำในภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง ถ้าผู้พูดเน้นพยางค์ที่ไม่ถูกต้อง ผู้ฟังจะไม่เข้าใจสิ่งที่พูด^๑

ในคำที่สะกดคล้ายพยางค์และสระเหมือนกัน แต่ออกเสียงเน้นหนักคนละพยางค์ อาจทำให้ความหมายของคำต่างกันได้ หรือแสดงว่าเป็นคำต่างประเภทกัน หรือมีผลให้เสียงสระต่างกัน ตัวอย่างเช่นคำคู่ต่อไปนี้

present	/prézent/	หมายถึง	(n)	ของขวัญ, (adj) ปัจจุบัน
present	/prízənt/	"	(v)	ให้ แนะนำให้รู้จัก
rebel	/rébl/	"	(n)	คนกบฏ
rebel	/rɪbél/	"	(v)	ก่อกบฏ
address	/áddres/	"	(n)	ที่อยู่ สุนทรพจน์
address	/ədres/	"	(v)	จำหน้าของ พูกรับ
old maid	/óld med/	"	(คำประสม)	สาวที่นทิง
old maid	/old méd/	"	(นามวลี)	สาวใช้คนก่อน

คำโคคหรือคำที่อยู่โดยลำพังจะมีพยางค์หนึ่งทีออกเสียงเน้นหนักเสมอ ดังนั้นคำพยางค์เดียวจึงเป็นคำที่ออกเสียงเน้นหนัก ในคำหลายพยางค์ไม่มีกฎแน่นอนว่าพยางค์ใดจะออกเสียงเน้นหนัก แต่เสียงเน้นหนักจะอยู่ที่พยางค์ใด ก็จะประจำคำอยู่ตลอดไปไม่เปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำ ๒ พยางค์ อาจออกเสียงเน้นหนักที่พยางค์ที่หนึ่ง หรือพยางค์ที่สอง ดังเช่นในคำว่า arrow /əro/, allow /əlaʊ/

^๑Clifford H. Prator Jr., Manual of American English

คำ ๓ พยางค์ อาจออกเสียงเน้นหนักที่พยางค์ที่หนึ่ง หรือสอง หรือสาม
เช่นในคำว่า chemistry /kémistrɪ/, expensive /ɪkspénsɪv/,
represent /reprɪzént/

คำ ๔ พยางค์ อาจออกเสียงเน้นที่พยางค์ที่หนึ่ง หรือสอง หรือสาม เช่น
ในคำว่า television /telɪvɪzən/, development /dɪvələpmənt/,
mathematics /mæθəmə'tɪks/

คำ ๕ พยางค์ อาจออกเสียงเน้นที่พยางค์ที่สอง หรือสาม หรือสี่ เช่นใน
คำว่า informatively /ɪnfə'metɪvli/, electricity /ɪlektrɪsɪti/,
aristocratic /ə'ɪstək'rætɪk/

เสียงเน้นในประโยค

เสียงเน้นในประโยคมีใช้ร่วมกับเสียงเน้นในคำ คือไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว
อาจเกิดกับพยางค์ที่อยู่ในตำแหน่งใด ๆ ก็ได้ อาจอยู่ในคำที่ขึ้นต้น หรือลงท้ายประโยค
หรือกลางประโยค หรือคำใดก็ได้ที่ผู้พูดต้องการให้ความสำคัญ อย่างไรก็ตาม
เคนเนธ ไพค์ (Kenneth Pike) พยายามตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเสียงเน้นในประโยค
ว่า ประเภทของคำที่ออกเสียงเน้นหนักในประโยคได้แก่ คำนาม (nouns) คำกริยา
แท้ (main verbs) คำคุณศัพท์ (adjectives) คำอุทาน (interjections)
อนิยามสรรพนาม (indefinite pronouns) นิยมสรรพนาม (demonstrative
pronouns) และคำวิเศษณ์บอกเวลา สถานที่ และลักษณะ (adverbs of time,
place and manner) ส่วนประเภทของคำที่ไม่ออกเสียงเน้นหนักได้แก่ บุรุษสรรพนาม
(personal pronouns) สรรพนามที่เน้นถึงตัวประธานเอง (reflexive
pronouns) กริยาช่วย (auxiliary verbs) และคำวิเศษณ์บอกจำนวน (adverbs
of degree) °

° K. I. Pike, The Intonation of American English, pp. 27 - 28.

ประโยคที่มีข้อความเดียวกัน ถ้าออกเสียงเน้นหนักในตำแหน่งที่ต่างกัน จะทำให้ความหมายต่างกันได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) Is this your wá'tch?

(2) Is this your wá'tch?

(3) Is this your wá'tch?

ประโยค (1) หมายถึง นาฬิกาเรือนนี้ของคุณหรือ (เป็นคำถามธรรมดา)

(2) " ของคุณหรือ (อาจต้องการเน้นว่า ทำไมเหมือนกับที่ฉัน ทำหายล่ะ)

(3) " นี่หรือ (อาจต้องการเน้นว่า ทำไมถึงรสนิยมตัวนี้ น่าจะใช่ที่คิดว่าเป็น)

(4) I want to go with you.

(5) I want to go with you.

(6) I want to go with you.

(7) I want to go with you.

(8) I want to go with you.

ประโยค (4) หมายถึง ผม (ไม่ใช่ใครอื่น) ต้องการไปกับคุณ

(5) " ผมต้องการ (จริง ๆ) ที่จะไปกับคุณ

(6) " ผมต้องการไป (ไม่ใช่อยู่ที่นี้) กับคุณ

(7) " ผมต้องการไปพร้อมกับ (ไม่ใช่ก่อนหรือหลัง) คุณ

(8) " ผมต้องการไปกับคุณ (ไม่ใช่กับใครอื่น)

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะหรือสระในพยางค์ที่ไม่เน้น (gradation)

แดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) กล่าวถึงประเภทของคำที่ไม่เน้นใน ประโยค และมีการเปลี่ยนแปลงเสียงต่างไปจากเมื่อเป็นคำโดด ๆ ว่ามีดังนี้

๑. คำสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรม (pronouns, especially objects)

๒. กริยาช่วย (auxiliary verbs)

๓. คำสันธานสั้น ๆ (short conjunctions)
๔. คำบุพบทสั้น ๆ (short prepositions)
๕. คำประกอบนาม (articles)
๖. ประพันธสรรพนาม (relative pronouns)
๗. คำว่า 'one' ที่เป็นสรรพนาม^๑

ดังตัวอย่างในตารางที่ ๖ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๖ ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงเสียงจากคำโดดเป็นคำที่ไม่ออกเสียงเน้น
ในประโยค

คำ	เสียงเน้น	เสียงไม่เน้น	ตัวอย่าง
him	hɪm	ɪm	Give him his money. /gɪv ɪm ɪz məni/
his	hɪz	ɪz	
is	ɪz	z	The table's there. /ðə teɪbl z ðə/
		s	The hat's there. /ðə hæt s ðə/
and	ænd	ənd	In and out /ɪn ənd aʊt/
		ən	/ɪn ən aʊt/
		nd	He sat and ate. /hi sæt nd et/
		n	Bread and butter /brɛd n bʊtə/
to	tu	tə	They want to leave today. /ðe wɒnt tə
		liv tede/	
		tu	I'm going to /aɪ m goɪŋ tu/
an	æn	ən	He had an apple /hi hæd ən æpl/
		n	/hi hæd n æpl/
that	ðæt	ðət	On the day that I left /ɒn ðə de ðət
		aɪ left/	
one	wən	wn	One of each /wʌn ev ɪç/

^๑Daniel Jones, An Outline of English Phonetics, p. 126.

ช่วงต่อของเสียงในภาษาอังกฤษ

ช่วงต่อของเสียง (juncture) เป็นลักษณะของการหยุดหรือการเว้นช่วงต่าง ๆ ของคำพูด ในภาษาอังกฤษมี ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ช่วงต่อกภายใน และช่วงต่อปลาย

ช่วงต่อกภายใน (internal juncture) เป็นการเว้นช่วงเสียงเพียงเล็กน้อยระหว่างคำ ในกลุ่มคำหรือคำประสม ใช้เครื่องหมาย /+/ เป็นสัญลักษณ์แทน จึงเรียกว่าช่วงต่อบวก (plus juncture) ด้วย กลุ่มคำหรือคำประสมที่มีการเว้นช่วงเสียงระหว่างคำในตำแหน่งต่างกัน แม้จะมีเสียงพยัญชนะกับสระเหมือนกัน (หรือมีเสียงเน้นเหมือนกันด้วย) ก็มีความหมายต่างกันได้ เช่น

/ə + nem/ กับ /ən + em/

a name an aim

/naxtret/ กับ /naxt ret/

nitrate night-rate

ช่วงต่อปลาย (terminal juncture) เป็นการหยุดหรือเป็นการเว้นช่วงเสียงเมื่อสิ้นสุดใจความ (sense group) หนึ่ง ๆ ในคำพูด เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับหางเสียงของพยางค์สุดท้ายก่อนที่จะมีการเว้นช่วงเสียง อาจแบ่งได้เป็น ๓ แบบ และแสดงสัญลักษณ์ในรูปของเส้นแสดงระดับเสียง (terminal contour) ได้ดังนี้

(๑) ช่วงต่อปลายเสียงคงระดับ (sustained terminal juncture) /→/

(๒) ช่วงต่อปลายเสียงขึ้นสูง (rising terminal juncture) /↗/

(๓) ช่วงต่อปลายเสียงจางหาย (fading terminal juncture) /↘/

ช่วงต่อปลายเสียงคงระดับ เป็นการเว้นช่วงเสียงเพื่อแบ่งวรรคตอนในคำพูดยาว ๆ หรือแม้จะเป็นคำพูดสั้น ๆ แต่ยังไม่จบกระแสความ ช่วงต่อปลายแบบนี้มักปรากฏหลังระดับเสียงกลางหรือระดับเสียงต่ำ และเมื่อจะพูดต่อไป ก็ใช้ระดับเสียงเดิมนั้นอีก ตัวอย่างเช่น

Miss Smith, the teacher, came in.

I was going home, but it rained.

At the little market near the corner.

Good morning, John.

Well ... (I guess not)

ช่วงต่อปลายเสียงขึ้นสูง เป็นการหยุดหลังคำพูดที่บอกความสงสัย ไม่แน่ใจ และคำถามที่ผู้พูดต้องการคำตอบ "yes" หรือ "no" รวมทั้งคำเรียกขาน (vocatives) นอกจากนี้ยังเป็นการเว้นช่วงเสียงในคำพูดที่ใช้กลุ่มคำประเภทเดียวกันติดต่อกัน ได้แก่ การนับ การลำดับรายชื่อ (listing) และการเสนอตัวเลือก ช่วงต่อแบบนี้มักปรากฏหลังระดับเสียงสูง^๑ โดยที่ก่อนเสียงจะหยุดหายไป ทางเสียงจะสูงขึ้นอีกเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น

Where is Jim going? (=Did you ask where Jim is going?)

Is he ready?

^๑มีข้อยกเว้นว่าช่วงต่อปลายเสียงขึ้นสูง อาจปรากฏหลังระดับเสียงกลาง หรือระดับเสียงต่ำเมื่อปรากฏหลังคำเรียกขาน (vocative) ซึ่งอยู่ร่วมกับเนื้อความอื่น ๆ ในประโยคด้วย เช่น

Mary, What are you doing?

What are you doing, Mary?

One, two, three, four, five.

She bought pears, peaches, and plums.

Is his name Brown or Meyer?

Mary.

ช่วงต่อปลายเสียงจางหาย เป็นการหยุดที่แสดงว่าจบข้อความด้วยคำ
 พูดยิ่ง ๆ ได้แก่ ประโยคบอกเล่า คำตอบ คำถามแบบมีความเร่งด่วน ประโยคคำสั่ง
 คำขอร้อง ชักชวน เป็นต้น ช่วงต่อแบบนี้มักปรากฏหลังระดับเสียงต่ำ โดยทางเสียงจะ
 จะลดต่ำลงก่อนที่จะจางหายไป ตัวอย่างเช่น

His name is John.

No.

Where are you going?

Come here.

Please stand up.

Let's go to the movies.

ช่วงต่อปลายแบบต่างกันทำให้คำพูดเดียวกันมีความหมายต่างกันได้ เช่น

Yes หมายถึง ใช่ (เป็นการตอบรับชมรมควาเมื่อมีผู้ถาม)

Yes " ใช่ แล้วอย่างไรอีกล่ะ (เป็นเชิงถาม)

Yes " ใช่แล้ว แต่ ... (ยังมีข้อความที่จะพูดอีก)

Where is Tom going? หมายถึง ทอมไปไหน

Where is Tom going? " คุณถามว่าทอมไปไหนเหรอ

แบบทำนองเสียงทั่วไป (Basic Intonation Patterns)

เสียงเน้น ช่วงค่อยปลาย และระดับเสียงต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์ร่วมกัน ทำให้เกิดรูปแบบทำนองเสียง (intonation patterns) ซึ่งแสดงความหมายของคำพูด พรรณินี รุทราวณีย์ วิเคราะห์รูปแบบทั่วไปของทำนองเสียงได้ ๘ แบบ^๑ ดังนี้

Pattern A / (2) 31 ๗ / หรือ / (2) 41 ๗ /

มักปรากฏในคำพูดต่อไปนี้

(๑) ประโยคบอกเล่า (statements) เช่น

His name is John.

(๒) คำถามแบบ wh-questions เช่น

What is his name?

(๓) คำสั่งหรือคำขอร้อง (commands or requests)

Come here.

(๔) คำตอบสั้น ๆ เพียงคำเดียว (short one-word responses)

No.

(๕) คำถามแบบ yes-no questions ที่เป็นส่วนของชุดคำถามที่ใช้ติดกันหลาย ๆ คำถาม ได้แก่คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เช่น

Have you taught before?

^๑Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Patterns of English," pp. 134-138.

Pattern B

/ (2)33 ๗ / หรือ / (2)44 ๗ /

มักปรากฏในคำพูดต่อไปนี้

(๑) คำถามแบบ yes-no questions เช่น

Are you going to school?You are going to school.

(๒) คำถามแบบย้ำความ (confirmation questions or echo-questions)

เช่น

Where is Tom going?

(๓) คำเรียกขาน (vocatives) เช่น

MotherPattern C

/ (2)32 → / หรือ / (2)42 → /

มักปรากฏในคำพูดต่อไปนี้

(๑) คำพูดที่ยังไม่จบกระแสความ (incomplete utterances) เช่น

Mary went to school ...

(๒) คำพูดที่ถูกขัดจังหวะ (interrupted utterances) เช่น

Well ...Pattern D

/ (2)33 ๗ (2)33 ๗ ... (2)31 ๗ /

มักปรากฏในคำพูดต่อไปนี้

(๑) การลำดับชื่อ (listing) หรือการนับ (counting) เช่น

One, two, three, four, five.

(๒) คำพูดที่มีตัวเลือก (or sentences) เช่น

Do you want coffee or tea?

เปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยและระบบเสียงภาษาอังกฤษ

เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษอันเกิดจากการแทรกแซงของภาษาไทย อาจพิจารณาผลการเปรียบเทียบระบบเสียงของทั้งสองภาษาได้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

เปรียบเทียบเสียงสระในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เสียงสระเดี่ยว

ลักษณะของหน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีบางส่วนที่คล้ายคลึงกัน เช่น ระเบิดสั้น ตำแหน่งของลิ้น และการห่อของริมฝีปาก ดังแสดงในตารางที่ ๘ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบเสียงสระภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ

ภาษาไทย						ภาษาอังกฤษ					
ริมฝีปากไม่ห่อ			ริมฝีปากห่อ			ริมฝีปากไม่ห่อ			ริมฝีปากห่อ		
หน้า		กลาง	หลัง			หน้า		กลาง	หลัง		
สั้น	ยาว	สั้น	ยาว	สั้น	ยาว	เกร็ง	ไม่เกร็ง	ไม่เกร็ง	เกร็ง	ไม่เกร็ง	เกร็ง
สูง	i	ii	ɨ	ɨɨ	u	uu	สูง	i			u
								ɪ	e		ʊ
กลาง	e	ee	ə	ee	o	oo	กลาง	e			o
ต่ำ	æ	ææ	a	aa	ɔ	ɔɔ	ต่ำ	æ		a	ɔ

หน่วยเสียงสระไทยจำแนกได้เป็นคู่ ๆ ตามความสั้นยาวของสระเป็น ๕ คู่ โดยต้องประกอบอื่น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของเสียงสระจะเหมือนกันหมด เช่น ตำแหน่ง ลิ้น รัศมีลิ้น หรือการห่อของริมฝีปาก ต่างกันเฉพาะเรื่องความยาวของช่วงเสียง

สระภาษาอังกฤษไม่มีหน่วยเสียงคู่ที่เกิดโดยใช้ลิ้น ตำแหน่งและระดับเดียวกัน อาจจัดคู่เสียงบางคู่โดยอาศัยการเกร็งของกล้ามเนื้อลิ้นเป็นสำคัญ เช่น /i/ - /ɪ/, /u/ - /ʊ/, /e/ - /ɛ/ อย่างไรก็ตามแต่ละคู่ก็ยังต่างกันในเรื่องระดับลิ้นด้วย หน่วยเสียงแรกของแต่ละคู่จะใช้ลิ้นระดับสูงกว่าหน่วยเสียงหลังเล็กน้อย เนื่องจากสระที่ออกเสียงโดยใช้กล้ามเนื้อเกร็ง มีเสียงที่เปล่งออกมายาวกว่าสระที่ไม่เกร็ง จึงทำให้ฟังดูคล้ายกันว่าต่างกันในเรื่องความสั้นยาวด้วย ดังที่ เอ ซี กิมสัน (A. C. Gimson) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างคู่เสียงสระยังเป็นสิ่งสับสนกันอยู่ ระหว่างคุณภาพ (ความเกร็ง) กับปริมาณ (ความยาว) แต่ดูเหมือนว่าคุณภาพจะเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างหน่วยเสียงมากกว่าองค์ประกอบด้านปริมาณ^๑

จี เทรเกอร์ กับ เอช สมิธ (G. Trager and H. Smith) พบว่าสระที่ตามด้วยพยัญชนะเสียงก้องจะมีเสียงยาวกว่าสระที่ตามด้วยพยัญชนะเสียงไม่ก้อง สระที่ตามด้วยพยัญชนะเสียงเสียดสีเสียงก้องจะยาวที่สุด สระที่ตามด้วยพยัญชนะเสียงหยุดไม่ก้อง จะมีเสียงสั้นที่สุด^๒

แดเนียล โจนส์ (Daniel Jones) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความยาวของเสียงสระว่าขึ้นกับพยัญชนะที่ตามมาว่า ทั้งสระเดี่ยวและสระประสม จะมีเสียงสั้นลงเมื่อตามหลังด้วยพยัญชนะเสียงไม่ก้อง หรือพยัญชนะเสียงนาสิก หรือ /l/

^๑A. C. Gimson, An Introduction to the Pronunciation of English, p. 90.

^๒George L. Trager and Henry L. Smith, Jr., An Outline of English Structure, p. 15.

แล้วต่อด้วยพยัญชนะเสียงไม่ก้อง^๑ ดังนั้น ชาลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) จึงยืนยันว่า ความยาวของเสียงสระเป็นความแตกต่างในระดับเสียงย่อย ไม่ใช่ระดับหน่วยเสียง ในหน่วยเสียงหนึ่ง ๆ อาจมีเสียงย่อยที่เป็นเสียงสั้นกับเสียงยาวก็ได้ ตัวอย่างเช่น

/ɪ/	ออกเสียงเป็น	[ɪ]	เมื่อนำหน้าพยัญชนะเสียงไม่ก้อง	เช่นในคำว่า	mitt
	"	[ɪ:]	"	" ก้อง	mid
/i/	"	[i]	"	" ไม่ก้อง	meat
	"	[i:]	"	" ก้อง	mead
/ʊ/	"	[ʊ]	"	" ไม่ก้อง	put
	"	[ʊ:]	"	" ก้อง	pull
/u/	"	[u]	"	" ไม่ก้อง	shoot
	"	[u:]	"	" ก้อง	shoed
/ə/	"	[ə]	"	" ไม่ก้อง	bat
	"	[ə:]	"	" ก้อง	bad

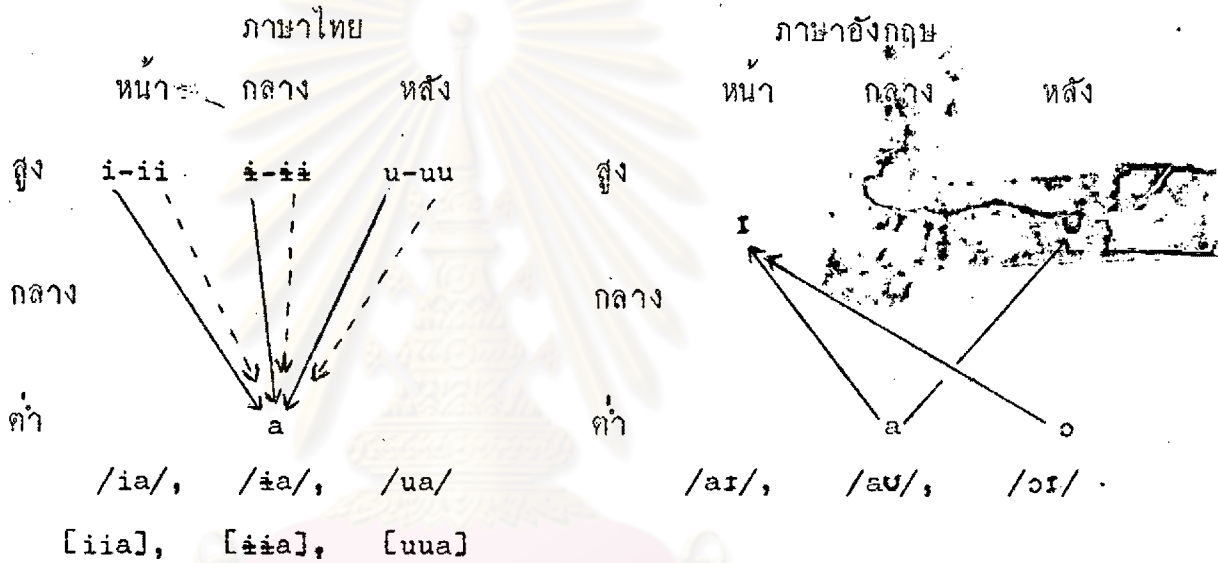
ในภาษาไทยเสียงสั้นยาวไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ขึ้นกับความหมายของคำ จึงเป็นลักษณะทางหน่วยเสียง ตัวอย่างเช่น เสียงสระในคู่เทียบเสียงต่อไปนี้

เสียงสั้น	/ɪ/	ในคำว่า	จับ	เสียงยาว	/ii/	ในคำว่า	จับ
"	/e/	"	เห็ด	"	/ee/	"	เหตุ
"	/o/	"	บอก	"	/oo/	"	บอก
"	/a/	"	ปะ	"	/aa/	"	ป่า
"	/ɔ/	"	เจาะ	"	/oo/	"	จ้อ

^๑Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, p. 12.

เสียงสระประสม

สระประสมในภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่างกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ สระไทยทั้ง ๓ หน่วยเสียงล้วนแต่ลงท้ายด้วยเสียงสระต่ำ /a/ ขณะที่สระภาษาอังกฤษลงท้ายด้วยเสียงสระสูง /ɪ/ กับ /ʊ/ ดังในแผนภาพที่ ๒ ต่อไปนี้

อย่างไรก็ตาม เสียง /ɪ/ ท้ายสระประสมภาษาอังกฤษมีลักษณะเสียงกึ่งสระ /-y/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะสะกดในภาษาไทย และเสียง /ʊ/ ท้ายสระประสมภาษาอังกฤษก็คล้ายกับเสียงกึ่งสระ /-w/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะสะกดเช่นกัน ดังนั้นสระประสม /aɪ/, /aʊ/, /oɪ/ จึงมีลักษณะการออกเสียงเทียบได้กับเสียงภาษาไทย /ay/, /aw/, /oy/ ตามลำดับ

ปัญหาการออกเสียงสระภาษาอังกฤษ

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราหู กล่าวถึงปัญหาด้านการออกเสียงสระจากการเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษว่า โดยทฤษฎีแล้วคนไทยจะฟังและพูดสระภาษาอังกฤษได้โดยไม่มีปัญหามากมายนัก เพราะคนไทยสามารถใช้เสียงสระไทย

ซึ่งมีจำนวนมากกว่าไปเทียบกับสระภาษาอังกฤษได้ แม้ว่าลักษณะเสียงจะไม่เหมือนกันทุกประการก็ตาม^๑

ลักษณะของหน่วยเสียงสระที่ภาษาอังกฤษมีแต่ภาษาไทยไม่มี คือ ความเกร็งของสระ คนไทยอาจแก้ปัญหาโดยการเทียบเสียงสระเกร็งกับเสียงสระยาวของภาษาไทย และสระไม่เกร็งกับสระสั้นของไทย ดังตัวอย่างในตารางที่ ๘ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๘ ตัวอย่างการใช้เสียงสระภาษาไทยในคำภาษาอังกฤษ

สระภาษาอังกฤษ	สระไทยที่เทียบแทน	ตัวอย่างคำ	สำเนียงไทย
/i/	/ii/	bean /bin/	/biin/
/ɪ/	/i/	bin /bin/	/bin/
/e/	/ee/	main /men/	/meen/
/ɛ/	/e/	men /men/	/men/
/æ/	/æe/	man /mæn/	/mææn/
/ə/	/əə/	does /dəz/	/dət/
/ɑ/	/an/	car /kɑr/	/kaa/
/u/	/uu/	fool /ful/	/fuun/
/ʊ/	/u/	full /fʊl/	/fun/
/o/	/oo/	bone /bone/	/boon/
/ɔ/	/oo/	bore /bɔr/	/bo : /

^๑Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," p. 89.

การใช้เสียงสระไทยข้างต้นเทียบแทนเสียงสระภาษาอังกฤษ แม้จะพอสื่อความหมายได้ แต่ก็ทำให้สำเนียงผิดแปลกไป จึงกล่าวได้ว่า ในการออกเสียงสระภาษาอังกฤษของคนไทยจะไม่มีปัญหาระดับหน่วยเสียง แต่จะมีปัญหาในทางสัทศาสตร์ ดังที่ พรณีณี รุทวิชชัย ยกตัวอย่างว่า คนไทยจะมีปัญหาในการออกเสียงสระ /i/ ซึ่งเป็นสระหน้าที่อยู่ต่ำกว่า /i/ ในภาษาไทย การออกเสียง /u/ ซึ่งเป็นสระหลังที่อยู่ต่ำกว่า /u/ ของภาษาไทยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีเสียง /e/ ซึ่งเป็นปัญหาเพราะระดับเสียงต่ำกว่า /e/ ซึ่งคนไทยใช้เทียบแทน หรือแม้จะใช้เสียง /æ/ ซึ่งอยู่ต่ำกว่า /e/ ก็ยังไม่เหมือน /e/ ของภาษาอังกฤษ^๑

พงษ์ศรี เลขาวิณะ กล่าวถึงปัญหาซึ่งคนไทยอาจออกเสียงสระสับสนกันว่า สาเหตุหนึ่งมาจากเสียงก้องหรือไม่ก้องท้ายพยางค์ ซึ่งเป็นเสียงที่บังคับให้สระของพยางค์นั้น ๆ มีเสียงสั้นยาวต่างกัน ทั้งที่เป็นหน่วยเสียงเดียวกัน คนไทยอาจออกเสียงสระเหมือนกัน ไม่ว่าเสียงท้ายจะเป็นเสียงก้องหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น

bit	[bit ^h]	กับ bid	[bid]	คนไทยจะออกเสียงสระโดยใช้สระไทย	[i]	ทั้งคู่
beat	[bit ^h]	"	bead	[bi:d]	"	" [ii] "
bat	[bæ ^h t]	"	bad	[bæ:d]	"	" [ææ] ^๒

อย่างไรก็ตามเสียงสระที่ออกผิดไปเป็นเพียงความผิดระดับเสียงย่อยและยังสามารถสื่อความหมายได้ แต่ความหมายอาจผิดได้เมื่อมีการออกเสียงอื่น ๆ ในคำผิด เช่น เสียงพยัญชนะซึ่งไม่ใช่ปัญหาการออกเสียงสระ

^๑Panninee Rudaravenija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English," p. 35.

^๒Pongsri Lekawatana, et, al., A Contrastive Study of English and Thai, p. 17.

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราฐ ไคว้เคราะห์หับดูหาอื่น ๆ ในระดับเสียงย่อยเกี่ยวกับการออกเสียงสระเดี่ยวยว่า ไคว้แก่

(๑) คนไทยอาจออกเสียงเลื่อน [e^y] กับ [o^w] ของหน่วยเสียง /e, o/ โดยไม่เลื่อนเสียงแต่ใช้สระยาว [ee] และ [oo] แทน เพราะในภาษาไทยไม่มีเสียงเลื่อนดังกล่าว

(๒) คนไทยอาจออกเสียงสระหน้าก่อนไปทางข้างหน้ามากกว่าของภาษาอังกฤษ และเช่นกันเสียงสระหลังก็จะค่อนข้างหลังมากเกินไป^๕

ส่วนการออกเสียงสระประสมจะไม่เป็นปัญหา ถ้าไม่มีเสียงพยัญชนะตามหลัง เพราะใช้เสียงภาษาไทยเทียบแทนได้ ดังนี้

/ai/	ในคำว่า tie	/tai/	เทียบกับคำไทยคือ	ทาย	/thaay/
/au/	"	wow	"	"	วาว
/oi/	"	soy	"	"	ชอย

เสียงสระประสมจะเป็นปัญหามากเมื่อมีเสียงพยัญชนะตามหลัง ทั้งนี้เพราะภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะสะกดเดี่ยวยเท่านั้น ไม่มีเสียงสะกดควบกล้ำ และเมื่อใช้เสียงพยัญชนะ /y/ หรือ /w/ เทียบแทนเสียงท้ายสระประสม /ɪ/ หรือ /ʊ/ แล้ว จึงไม่สามารถออกเสียงสะกดอื่นที่ตามมาอีก ตัวอย่างเช่น คำว่า time /taim/, waund /waund/, soil /soil/ ถ้าเทียบกับเสียงภาษาไทยเป็น [thaaym], [waawnd], [sooyi] ซึ่งเป็นเสียงที่ไม่มีปรากฏเป็นคำภาษาไทย ดังนั้นคนไทยจะออกเสียงทั้ง ๓ คำเป็นเสียงที่ตรงกับภาษาไทย คือ /thaay/, /waawl, /sooy/, ซึ่งไปพ้องกับเสียงที่เทียบกับคำว่า tie, wow, soy ข้างต้น ทำให้ความหมายผิดไป

เปรียบเทียบเสียงพยัญชนะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เสียงพยัญชนะในภาษาไทยและภาษาอังกฤษอาจเปรียบเทียบกันได้ดังตารางที่ ๕

^๕Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," pp. 89-90.

เสียงพยัญชนะภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีทั้งที่ออกเสียงลักษณะเดียวกันและต่างกัน และเสียงที่ภาษาหนึ่งมี แต่อีกภาษาหนึ่งไม่มี ดังนี้

๑. เสียงพยัญชนะที่ออกเสียงลักษณะเดียวกัน

๑.๑ เสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งเดียวกันของคำ*

หน่วยเสียงภาษาไทย /h, m, n, w, y/ ออกเสียงเหมือนหน่วยเสียงภาษาอังกฤษ /h, m, n, w, y/ และปรากฏในตำแหน่งเดียวกันของคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในตำแหน่งต้นคำ

/h/	ปรากฏในคำไทยเช่น	เห็น	/h ^h en/	ปรากฏในคำภาษาอังกฤษเช่น	hen	/hen/
/m/	"	"	มีค	/m ^h iit/	"	meet /mit/
/n/	"	"	นั้น	/n ^h an/	"	nun /n ^h en/
/w/	"	"	หวี	/w ^h ii/	"	we /wi/
/y/	"	"	ยัง	/y ^h ang/	"	young /y ^h en/

ในตำแหน่งท้ายคำ

/h/	ไม่มีปรากฏทั้งในคำภาษาไทยและภาษาอังกฤษ					
/m/	ปรากฏในคำไทยเช่น	ริม	/rim/	ปรากฏในคำภาษาอังกฤษเช่น	rim	/rim/
/n/	"	"	กัน	/kan/	"	gun /gen/
/w/.."/	"	"	คว	/khaaw/	"	cow /kau/
/y/.."/	"	"	พาย	/phaay/	"	pie /pai/

*หมายถึงตำแหน่งต้นคำและท้ายคำเท่านั้น ส่วนเสียงกลางคำนั้นไม่ปรากฏในภาษาไทย เพราะการออกเสียงจะแยกเป็นพยางค์เกี่ยวเสมอ เช่น วันนั้น /wan nán/ ขณะที่เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษเป็นเสียงกลางคำได้ทุกหน่วยเสียง เช่น winner

/w^hner/

๑.๒ เสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งที่ต่างกันของคำ

ในภาษาไทย หน่วยเสียง /b, d, f, s, l, ŋ/ ออกเสียงลักษณะเดียวกับ /b, d, f, s, l, ŋ/ ในภาษาอังกฤษ แต่ปรากฏในตำแหน่งที่ต่างกัน /b, d, f, s, l/ ในภาษาไทยปรากฏเฉพาะในตำแหน่งต้นคำเท่านั้น แต่ในภาษาอังกฤษปรากฏได้ทุกตำแหน่ง ส่วน /ŋ/ ในภาษาไทยปรากฏได้ทั้งต้นคำและท้ายคำ ขณะที่ในภาษาอังกฤษไม่มี /ŋ/ ในตำแหน่งต้นคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในตำแหน่งต้นคำ

/b/	ปรากฏในคำไทยเช่น	แบน	/bæ n/	ปรากฏในคำภาษาอังกฤษเช่น	band	/bæ nd/	
/d/	"	"	ดู	/duu/	"	do	/du/
/f/	"	"	ฟ้า	/faa/	"	far	/far/
/s/	"	"	สอง	/sɔwŋ/	"	song	/sɔŋ/
/l/	"	"	ล้น	/lɔn/	"	lone	/lon/
/ŋ/	"	"	งอ	/ŋɔ/	ไม่มีปรากฏในคำภาษาอังกฤษ		

ในตำแหน่งท้ายคำ

/b/	ไม่มีปรากฏในคำไทย		ปรากฏในคำภาษาอังกฤษเช่น	rib	/rib/	
/d/	"	"	"	bed	/bed/	
/f/	"	"	"	life	/laif/	
/s/	"	"	"	face	/fes/	
/l/	"	"	"	sale	/sel/	
/ŋ/	ปรากฏในคำไทยเช่น	วัง	/wɨŋ/	"	wing	/wɨŋ/

๒. เสียงพยัญชนะที่ออกเสียงลักษณะเดียวกัน แต่ในภาษาไทยจัดเป็นหน่วยเสียงขณะที่ภาษาอังกฤษจัดเป็นเพียงเสียงย่อย

หน่วยเสียงทั้ง ๖ ในภาษาไทย คือ /p, t, k, ph, th, kh/ ออกเสียงลักษณะเดียวกับ [p, t, k, p^h, t^h, k^h, p⁻, t⁻, k⁻] ซึ่งเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /p, t, k/ ในภาษาอังกฤษ

ในภาษาไทยเสียงไม่มีลมเพิ่มขึ้น (unaspirated) และเสียงมีลมเพิ่มขึ้น (aspirated) เป็นลักษณะที่ทำให้หน่วยเสียง /p, t, k/ ต่างกับ /ph, th, kh/ เช่นคำว่า ปาน /paan/ ต่างกับคำว่า ฟาน /phaan/ ตาล /taan/ ต่างกับคำว่า ทาน /thaan/ และ การ /kaan/ ต่างกับคำว่า คาน /khaan/ หน่วยเสียง /p, t, k/ ในภาษาไทยมีปรากฏทั้งในตำแหน่งเสียงพยัญชนะต้นคำและท้ายคำ แต่ในตำแหน่งท้ายคำจะออกเสียงเป็นเสียงอวบ (unreleased) เช่น ราบ /râap/ จะออกเสียงว่า [râap̚] ซาคี /cháat/ ออกเสียงว่า [cháat̚] จาก /càak/ ออกเสียงว่า [càak̚] ส่วนหน่วยเสียง /ph, th, kh/ มีปรากฏเฉพาะในตำแหน่งเสียงพยัญชนะต้น

ในภาษาอังกฤษเสียงไม่มีลมเพิ่มขึ้น หรือลมเพิ่มขึ้นไม่เป็นลักษณะทางหน่วยเสียง แต่เป็นเสียงย่อย [p] กับ [p^h], [t] กับ [t^h], [k] กับ [k^h] แต่ละคู่ต่างเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงเดียวกัน คือ /p, t, k/ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีเสียงย่อยที่เป็นเสียงอวบ คือ [p̚, t̚, k̚] ในภาษาอังกฤษหน่วยเสียง /p, t, k/ ปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งต้นคำและท้ายคำ แต่อาจออกเสียงย่อยต่างกัน ดังเช่นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /p/ ในตำแหน่งต้นคำจะออกเสียงเป็น [p^h] เมื่อเป็นเสียงเดี่ยว แต่ถ้าเป็นเสียงควบ /sp/ เสียงที่ตามหลัง /s/ จะออกเสียงเป็น /p/ ในตำแหน่งท้ายคำจะออกเสียงเป็น [p̚] หรือบางครั้งอาจเป็น [p^h] หรือ [p] ก็ได้

อาจเปรียบเทียบการปรากฏของเสียงย่อยของหน่วยเสียง /p, t, k, ph, th, kh/ ในภาษาไทยกับการปรากฏของเสียงย่อยของหน่วยเสียง /p, t, k/ ในภาษาอังกฤษได้ ดังตัวอย่างในตารางที่ ๑๐ และ ๑๑

ตารางที่ ๑๐ เปรียบเทียบหน่วยเสียงภาษาไทยกับเสียงย่อยภาษาอังกฤษในตำแหน่งต้นคำ

ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ	
/p/... [p]	เช่นในคำว่า เป็น [pen]	/p/... [p]	เช่นในคำว่า spend [spend]
/ph/... [ph]	" เพ็ญ [phen]	/p/... [p ^h]	" pen [pen]

ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ	
/t/...[t]	เช่นในคำว่า เต็ม [tɛm]	/t/...[t]	เช่นในคำว่า stem [stem]
/th/...[th]	" ทูน [thuun]	/t/...[t ^h]	" tool [tuul]
/k/...[k]	" กิน [kin]	/k/...[k]	" skin [skin]
/kh/...[kh]	" คำ [kham]	/k/...[k ^h]	" come [k ^h em]

ตารางที่ ๑๑ เปรียบเทียบหน่วยเสียงภาษาไทยกับเสียงย่อยภาษาอังกฤษในตำแหน่งท้ายคำ

ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ	
/p/...[p̄]	เช่นในคำว่า แนบ [næp̄]	/p/...[p̄]	เช่นในคำว่า nap [næp̄]
-		/p/...[p ^h]	" nap [næp ^h]
-		/p/...[p]	" nap [næp]
/t/...[t̄]	" แรก [rǣt̄]	/t/...[t̄]	" rat [ræt̄]
-		/t/...[t ^h]	" rat [ræt ^h]
-		/t/...[t]	" rat [ræt]
/k/...[k̄]	" ซึก [sīk̄]	/k/...[k̄]	" sick [sik̄]
-		/k/...[k ^h]	" sick [sik ^h]
-		/k/...[k]	" sick [sik]

๓. เสียงพยัญชนะที่ออกเสียงลักษณะต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่มีฐานที่เกิดเดียวกัน

เสียงภาษาไทย /r/ มีฐานที่เกิด คือบริเวณปุ่มเหงือก เช่นเดียวกับ /r/ ในภาษาอังกฤษ แต่ลักษณะการออกเสียงต่างกันเล็กน้อย /r/ ในภาษาไทยออกเสียงเป็นแบบลิ้นรัว ขณะที่ภาษาอังกฤษเป็นเสียงลิ้นงอ นอกจากนี้ /r/ ในภาษาไทยปรากฏเฉพาะในตำแหน่งต้นคำ ส่วน /r/ ภาษาอังกฤษเกิดได้ทุกตำแหน่งของคำ ตัวอย่างเช่น

ในตำแหน่งต้นคำ

/r/ ปรากฏในคำไทย เช่น ราว /raaw/, ริด /rit/

ในคำภาษาอังกฤษ เช่น round /raund/, rid /rid/

ในตำแหน่งท้ายคำ

/r/ ไม่มีปรากฏในคำไทย ปรากฏในคำภาษาอังกฤษ เช่น hair /her/, more /mɔr/

เสียงหยุด /ch/ ในภาษาไทยซึ่งเป็นเสียงที่มีลมเพิ่มขึ้น (aspirated) ทำให้มีลักษณะเสียงคล้าย /ç/ ในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นเสียงกึ่งเสียดแทรก คือ เริ่มจากเสียงหยุด แล้วมีลมเสียดแทรกตามมา เสียงทั้งสองยังเกิดที่ฐานเดียวกัน คือบริเวณระหว่างปุ่มเหงือกกับเพดานแข็ง แต่ลักษณะเสียงลมเสียดแทรกของ /ch/ สั้นและเบากว่า /ç/ ส่วนตำแหน่งที่ปรากฏในคำนั้น /ch/ ในภาษาไทยปรากฏเฉพาะในตำแหน่งต้นคำ ขณะที่ /ç/ ในภาษาอังกฤษ ปรากฏได้ทุกตำแหน่ง ตัวอย่างเช่น

ในตำแหน่งต้นคำ

/ch/ ปรากฏในคำไทย เช่น ชิน /chin/, เช็ค /chèet/

/ç/ ปรากฏในคำภาษาอังกฤษ เช่น chin /çin/, chase /çes/

ในตำแหน่งท้ายคำ

/ch/ ไม่มีปรากฏในคำไทย

/ç/ ปรากฏในคำภาษาอังกฤษ เช่น catch /kæç/, watch /wɔç/

๔. เสียงพยัญชนะที่ภาษาไทยมี แต่ภาษาอังกฤษไม่มี ได้แก่ /c/

๕. เสียงพยัญชนะที่ภาษาอังกฤษมี แต่ภาษาไทยไม่มี ได้แก่ /g, v, θ, ð, ʒ, z, ʒ, z/

เสียงพยัญชนะควบกล้ำ

ภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำเพียง ๑๒ เสียง คือ /pr, phr, tr, thr, kr, khr, pl, phl, kl, khl, kw, khw/ แต่ละหน่วยเสียงประกอบด้วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวเพียง ๒ เสียง และเสียงที่สองมักเป็น /r/ หรือ /l/ หรือ /w/ เท่านั้น เสียงพยัญชนะควบกล้ำจะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งต้นคำ

ภาษาอังกฤษมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำมากมาย ในตำแหน่งต้นคำมีทั้งควบกล้ำ ๒ เสียง และ ๓ เสียง ซึ่งชาร์ลส์ ซี ฟรีส^๑ (Charles C. Fries) รวบรวมไว้ทั้งสิ้น ๓๘ หน่วยเสียง และเสียงพยัญชนะควบท้ายคำอีก ๑๕๑ หน่วยเสียง มีทั้งพยัญชนะควบ ๒ เสียง ๓ เสียง จนถึง ๔ เสียง และเสียงที่ประกอบขึ้นเป็นเสียงควบกล้ำอาจเป็น /r, l, w/ หรือเป็นเสียงอื่น ๆ ซึ่งไม่มี /r, l, w/ เลยก็ได้

ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่จะเป็นปัญหาในการออกเสียงของคนไทย อาจแบ่งเป็นประเภทตามตำแหน่งที่ปรากฏในคำ ดังนี้

๑. ตำแหน่งต้นคำ

๑.๑ เสียงพยัญชนะเดี่ยวที่ไม่มีในภาษาไทย

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษในตำแหน่งต้นคำที่ไม่มีในภาษาไทย ได้แก่ /g, v, θ, ð, ʒ, ʒ̃, ʒ̄/ เป็นปัญหาในการออกเสียง คนไทยอาจออกเสียงโดยใช้เสียงภาษาไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงแทน ดังตัวอย่างในตารางที่ ๑๒ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๒ เสียงภาษาไทยที่คนไทยใช้แทนเสียงภาษาอังกฤษเมื่อออกเสียงผิดในตำแหน่งต้นคำ

เสียงภาษาอังกฤษ	เสียงภาษาไทยที่ใช้แทน	ตัวอย่างคำ	สำเนียงไทย
/g/	/k/	gain /gɛn/	/keen/
/v/	/f/	van /væn/	/faæn/
	/w/		/wææn/
/θ/	/th/	thin /θɪn/	/thin/

^๑ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, p. 12.

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

เสียงภาษาอังกฤษ	เสียงภาษาไทยที่ใช้แทน	ตัวอย่างคำ	สำเนียงไทย
	/s/		/sin/
	/t/		/tin/
/θ/	/d/	then /θɛn/	/den/
/z/	/s/	zoo /zu/	/suu/
/ʃ/	/ch/	she /ʃi/	/chii/
/j/	/c/	jean /jɛn/	/ciin/
	/y/		/yiin/

๑.๒ เสียงพยัญชนะเดี่ยวที่มีในภาษาไทย แต่ออกเสียงต่างกันเล็กน้อย และเป็นเสียงปัญหาของภาษาไทยอยู่แล้ว

/r/ ในภาษาอังกฤษเกิดในตำแหน่งเดียวกับ /r/ ในภาษาไทย คือบริเวณปุ่มเหงือก แต่ลักษณะการออกเสียงต่างกันเล็กน้อย คือ ในภาษาอังกฤษเมื่อปลายลิ้นกระดกขึ้นไปเกือบแตะบริเวณปุ่มเหงือก ลิ้นจะงอไปทางด้านในของปาก ส่วนภาษาไทยเมื่อปลายลิ้นกระดกขึ้นไปแล้ว จะสันส่วคตรงบริเวณนั้น ดังนั้นเมื่อออกเสียง /r/ ภาษาอังกฤษ คนไทยจะคิดนิสัยออกเสียงแบบเดียวกับ /r/ ภาษาไทย ทำให้สำเนียงผิดไป แต่ยังไม่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารเท่ากับใช้ /l/ แทน ซึ่งจะทำให้ความหมายผิดไป การที่ใช้ /r/ แทน /l/ เพราะในภาษาไทยเอง เสียง /r/ ก็เป็นปัญหา เช่นคำว่า โรงเรียน /roon rian/ มักออกเสียงเป็น /loon lian/ ในภาษาอังกฤษ คำว่า room /rum/ คนไทยอาจออกเสียงเป็น /ruum/ หรือ /luum/

๑.๓ เสียงพยัญชนะควบกล้ำที่ไม่มีในภาษาไทย

เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำภาษาอังกฤษที่จะเป็นปัญหาการออกเสียงของคนไทย ได้แก่เสียงควบสองเสียง ซึ่งเสียงที่ ๒ ไม่ใช่ /r/, /l/, หรือ/w/ และเสียงควบ ๓ เสียง ทั้งนี้เพราะภาษาไทยไม่มีเสียงดังกล่าว ในการออกเสียงควบกล้ำ คนไทย อาจออกเป็นเสียงเดี่ยวที่มีในภาษาไทยโดยเสียงอื่น ๆ หายไป หรือเพิ่มเสียงสระระหว่างพยัญชนะ ทำให้มีจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น

spend	/spend/	ออกเสียงเป็น	/sa pen/
stand	/stand/	"	/sa tæən/
dew	/dyu/	"	/da yuu/
script	/skript/	"	/sa krip/
squeal	/skwil/	"	/sa kwiin/

๒. ตำแหน่งท้ายคำ

๒.๑ เสียงพยัญชนะเดี่ยวภาษาอังกฤษในตำแหน่งท้ายคำที่จะเป็นปัญหาในการออกเสียง ได้แก่ /b, f, v, d, θ, ð, s, z, ʃ, ʒ, ʧ, ʤ, g, l, r/ ซึ่งเป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย คนไทยจะออกเสียงเป็นเสียงใดเสียงหนึ่งในเสียงสะกด ๔ เสียงที่มีในภาษาไทย คือ /p, t, k, m, n, ŋ, w, y/ โดยเฉพาะ/r/ อาจไม่ออกเสียงเลย ดังตัวอย่างในตารางที่ ๑๑ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๓ เสียงภาษาไทยที่คนไทยใช้แทนเสียงภาษาอังกฤษเมื่อออกเสียงผิดในตำแหน่งท้ายคำ

เสียงภาษาอังกฤษ	เสียงภาษาไทยที่ใช้แทน	ตัวอย่างคำ	สำเนียงไทย
/b/	/p/	rib /rib/	/rip/
/f/	/p/	safe /sef/	/seep/
/v/	/p/	save /sev/	/seep/

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

เสียงภาษาอังกฤษ	เสียงภาษาไทยที่ไ้แทน	ตัวอย่างคำ	สำเนียงไทย
/d/	/t/	did	/dit/
/θ/	/t/	booth	/buut/
/ð/	/t/	with	/wit/
/s/	/t/	face	/fes/
/z/	/t/	his	/hit/
/ʃ/	/t/	push	/put/
/ʒ/	/t/	rouge	/ruut/
/ç/	/t/	watch	/wɔt/
/ʒ/	/t/	sage	/seet/
/g/	/k/	big	/bik/
/l/	/n/	bill	/bin/
/r/	-	bar	/baa/

๒.๒ เสียงพยัญชนะควบในตำแหน่งท้ายคำทุกเสียงจะเป็นปัญหามาก เนื่องจากภาษาไทยไม่มีเสียงท้ายคำที่เป็นเสียงควบกล้ำ คนไทยอาจออกเสียงเป็นเสียงเดี่ยว ซึ่งตรงกับเสียงที่มีในภาษาไทย และตัดเสียงอื่น ๆ ทิ้งไม่ออกเสียงเลย ตัวอย่างเช่น

aot	/ækt/	ออกเสียงเป็น	/æk/
pond	/pɔnd/	"	/pɔɔn/
tempt	/tempt/	"	/them/
text	/tekst/	"	/thek/

texts /teksts/	ออกเสียงเป็น	/thek/
sixths /siksθs/	"	/sik/

๓. ตำแหน่งกลางคำ

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษในตำแหน่งกลางคำจะออกเสียงเชื่อมต่อกับพยางค์ข้างหน้าและเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ถัดไป ปัญหาที่จะเกิดกับเสียงพยัญชนะในตำแหน่งกลางคำจึงเหมือนกับปัญหาการออกเสียงพยัญชนะในตำแหน่งต้นคำและท้ายคำทุกประการ

นอกจากนี้อาจมีปัญหาล็กน้อยเกี่ยวกับการใช้สำเนียงที่แปลกออกไป คือคนไทยจะออกเสียงพยัญชนะกลางคำโดยไม่เชื่อมต่อกับพยางค์ แต่จะแยกแต่ละพยางค์ออกจากกัน ซึ่งไม่ทำให้ความหมายผิดไปนัก ปัญหาการออกเสียงจะเกิดตรงกับปัญหาของเสียงต้นคำและท้ายคำ ตัวอย่างเช่น

winner	/winər/	ออกเสียงเป็น	/win ne/
award	/əwɔ:d/	"	/ə wɔ:t/
effort	/ɛfət/	"	/ɛp fɔ:t/
attack	/ətæk/	"	/ət thæk/

เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยและระดับเสียงในภาษาอังกฤษ

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราหุ พยายามเทียบส่วนที่ใกล้เคียงของเสียงวรรณยุกต์กับระดับเสียง และใช้เสียงวรรณยุกต์แทนเส้นระดับเสียงดังนี้

I don't want to go.

Will you do it?

Will you open the door?

ถ้าแสดงด้วยเส้นระดับเสียง จะมีระดับเสียงต่าง ๆ ดังนี้

I don't want to go.

2 3 1

Will you do it?

2

3

Will you open the door?

เสียงวรรณยุกต์สามัญ และเอก เทียบได้กับระดับเสียง /1/ หรือ /2/
เสียงวรรณยุกต์โท เทียบได้กับระดับเสียง /3/ ในใจความที่มีระดับเสียงเป็น
/231 ๗/ เสียงวรรณยุกต์ตรี หรือจัตวา เทียบได้กับระดับเสียง /3/ ในใจความที่มี
ระดับเสียงเป็น /233 ๗/ แต่ถ้าวาททดลองพูดประโยคความเสียงวรรณยุกต์ที่เทียบเคียง
ไว้ จะรู้สึกทันทีว่า ทั้งแล้วไม่เป็นธรรมชาติ ฟังเพื่อง เครื่องตราฐ เองก็เห็นว่า เสียง
วรรณยุกต์กับระดับเสียงภาษาอังกฤษไม่เหมือนกันเสียทีเดียว และตามธรรมชาติแล้วระบบ
วรรณยุกต์โดยส่วนรวมย่อมแตกต่างจากระบบของระดับเสียง เสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียง
จะเกิดเฉพาะพยางค์ ส่วนระดับเสียงแต่ละระดับอาจปรากฏเป็นพยางค์เดียวหรือหลาย ๆ
พยางค์ หรือหลาย ๆ คำก็คิดต่อกันยาว ๆ^๒

เนื่องจากเสียงวรรณยุกต์ไทยเป็นส่วนสำคัญในระดับพยางค์หรือคำ การเปลี่ยนแปลง
เสียงวรรณยุกต์จึงทำให้ความหมายของหน่วยคำเปลี่ยนไปคล้าย^๓ ตัวอย่างเช่น

นา /naa/	หน้า /n ^h aa/	น้ำ /naa/
จู /cu/	จู่ /c ^h u/	
ตึง /tiŋ/	ติ่ง /tiŋ/	
ผีสาว /phi ^h saaw/		ผีสาว /phi ^v saaw/

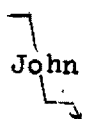
^๑ Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications," p. 108.

^๒ Ibid.

^๓ มีบางหน่วยคำที่เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนแล้วความหมายไม่เปลี่ยน แต่เป็นเพียงส่วนน้อย จึงถือเป็นข้อยกเว้น คำเหล่านี้ได้แก่

เขา	อาจออกเสียงเป็น	/khāw/	หรือ	/khaaw/
ฉัน	"	/chān/	"	/chán/
ครบ	"	/khráp/	"	/khrăp/

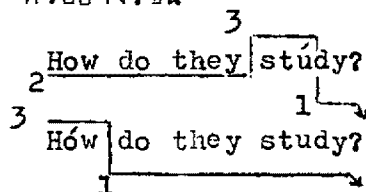
ระดับเสียงในภาษาอังกฤษไม่มีส่วนสัมพันธ์กับพยางค์หรือคำ และระดับเสียงเพียงระดับเดียวที่เกิดกับพยางค์หรือคำ ก็ไม่มีความหมายอะไร จะให้ระดับเสียงต่ำหรือระดับเสียงสูงก็มีความหมายไม่ต่างกัน ระดับเสียงที่จะทำให้คำพูดเดียวกันมีความหมายต่างกันได้ ต้องปรากฏร่วมกัน ๒ ระดับขึ้นไป หรือต้องเป็นคำพูดที่มีเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ทำให้เกิดเป็นทำนองเสียง (intonation) ซึ่งอาจมีลักษณะอื่นร่วมด้วย ได้แก่ เสียงเน้น (stress) และช่วงต่อของเสียง (juncture) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

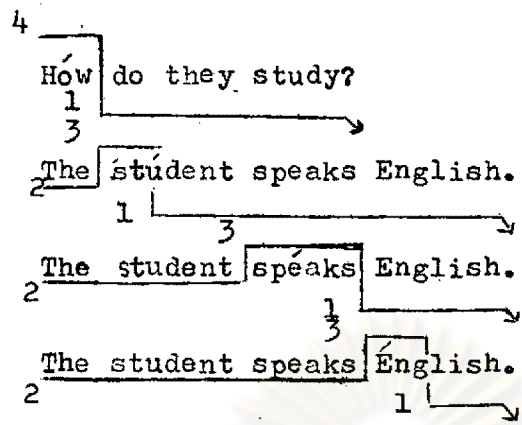
- ๑) John ใช้ระดับเสียง /31 ๑/ เป็นการบอกเล่าขรรคมคา หมายถึง เขาชื่อจอห์น
- ๒) John ใช้ระดับเสียง /233 ๗/ เป็นคำถาม อาจหมายถึง นั่นคุณหรือคะจอห์น หรือเป็นการเรียกขานชื่อ
- ๓) John ใช้ระดับเสียง /41 ๑/ แสดงความรู้สึกระหลาดใจ อาจหมายถึง โอ จอห์น ยังมีชีวิตอยู่หรือนี่

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยไม่มีส่วนสัมพันธ์กับการออกเสียงเน้นในประโยค ถ้าเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนจะให้ความหมายเปลี่ยน แต่ไม่ทำให้ตำแหน่งคำที่ออกเสียงเน้นเปลี่ยน ตัวอย่างเช่น

- นา ต่างหากที่สวย /"naa taŋ 'hàak thî 'súay/
 หน้า ต่างหากที่สวย /"nâa taŋ 'hàak thî 'súay/
 น้ำ ต่างหากที่สวย /"náa taŋ 'hàak thî 'súay/

ในทางตรงข้ามระดับเสียงในภาษาอังกฤษจะสัมพันธ์กับการออกเสียงเน้นในประโยค พยางค์ที่ออกเสียงเน้นในประโยคมักใช้ระดับเสียงสูง /3/ หรือระดับเสียงสูงพิเศษ /4/ เสมอ และพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้นจะใช้ระดับเสียงต่ำ /1/ หรือระดับเสียงกลาง /2/ ถ้าตำแหน่งที่ออกเสียงเน้นเปลี่ยนไป ระดับเสียงก็จะเปลี่ยนตามไปด้วย ตัวอย่างเช่น

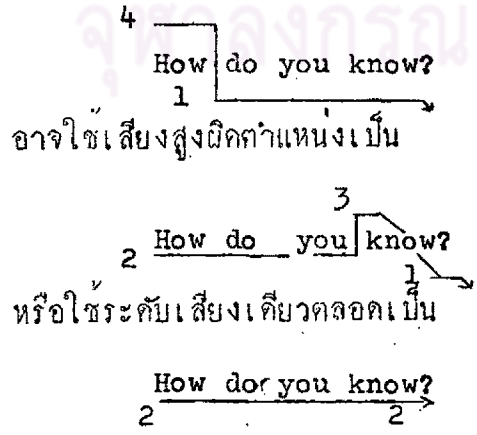

ปัญหาการใช้ระดับเสียงในภาษาอังกฤษ

ปัญหาการใช้ระดับเสียงสูงต่ำในภาษาอังกฤษจะสืบเนื่องจากการที่เสียงสูงต่ำในภาษาไทยเกิดจากเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละพยางค์ และมีได้ปรากฏเป็นกลุ่มตั้งการใช้ระดับเสียงสูงต่ำในภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงมีผลให้คนไทยใช้ระดับเสียงฉีกรูปแบบ (pattern) ทำให้ความหมายผิดไป ตัวอย่างเช่น การเรียกชื่อคนว่า John ซึ่งต้องใช้ระดับเสียง /233 7/ อาจใช้ผิดเป็น John ซึ่งใช้ระดับเสียง /31 ๒/ ทำให้ผู้ถูกเอ่ยชื่อไม่ทราบ เพราะเข้าใจผิดว่า ผู้พูดคุยกับคนอื่นเกี่ยวกับตน หรืออาจใช้ระดับเสียงเดียวเพราะเป็นคำเดียว เช่น ใช้ผิดเป็น John ซึ่งมีระดับเสียง /22 →/ ทำให้การสื่อสารผิดไป

นอกจากนี้อาจมีปัญหาการใช้ระดับเสียงในประโยคยาว ๆ เมื่อมีการเน้นคำหนึ่งคำใด ซึ่งต้องใช้ระดับเสียงสูง /3/ หรือระดับเสียงสูงพิเศษ /4/ ในคำที่ออกเสียงเน้น แต่ในภาษาไทยเสียงวรรณยุกต์ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กับพยางค์ที่ออกเสียงเน้น ฉะนั้นคนไทยอาจไม่ใช้ระดับเสียงสูงในพยางค์ที่ควรจะเน้น ตัวอย่างเช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เปรียบเทียบเสียงเน้นในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เสียงเน้นในคำ

เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงเน้นในคำภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พบว่าในเรื่องเกี่ยวกับความดัง-เด่นของพยางค์ที่ออกเสียงเน้นหนัก (stressed syllable) ในคำภาษาไทยจะดัง-เด่นกว่าพยางค์ที่ไม่ออกเสียงเน้นหนัก (unstressed syllable) ในคำเดียวกัน ไม่มากนัก เช่นในคำว่า การเรียน /kaan 'rian/ น้ำผึ้ง /nám 'phân/ ช่างพูด /châan 'phûut/ แต่หาพยางค์ที่ออกเสียงเน้นหนักของคำภาษาอังกฤษ จะดัง-เด่นกว่าพยางค์อื่น ๆ ที่ไม่ออกเสียงเน้นในคำเดียวกันอย่างชัดเจน เช่นในคำว่า handkerchief /hánkərçif/, teacher /tíçər/, eleven /ilévn/

เกี่ยวกับพยางค์ที่ออกเสียงเน้นหนักในภาษาไทยมักออกเสียงเน้นที่พยางค์สุดท้ายเสมอ และในคำหนึ่ง ๆ อาจออกเสียงเน้นมากกว่า ๑ พยางค์ได้ เช่น หนังสือ /naŋ 'sǎi/ ยากันยุง /'yaa kan 'yung/ ผลไม้ /'phôn la 'máay/ มหาสมุทร /ma 'hâa sa 'mút/ ส่วนในภาษาอังกฤษตำแหน่งที่ออกเสียงเน้นหนักจะไม่แน่นอน อาจออกเสียงเน้นหนักที่พยางค์แรก พยางค์สุดท้าย หรือพยางค์อื่น ๆ กลางคำก็ได้ เช่น yellow /yélo/, hotel /hotél/, library /láɪbrəri/, operation /ɔpərə'sn/

การออกเสียงเน้นในคำภาษาไทยไม่ทำให้คำมีความหมายต่างกัน แม้จะมีผลให้เสียงวรรณยุกต์และเสียงสระเปลี่ยนไปบ้าง เช่น /thu 'rá/ และ /'thú 'rá/ ต่างก็หมายถึง "ตุร" /naŋ 'sǎi/ และ /'náŋ 'sǎi/ ต่างหมายถึง "หนังสือ" แต่การออกเสียงเน้นในภาษาอังกฤษมีส่วนสัมพันธ์กับความหมายของคำและยังแสดงประเภทของคำได้ด้วย เช่น address (n) หมายถึง สุนทรพจน์ ที่อยู่ address (v) หมายถึง พูดกับ เจ้าหน้าที่ของ converse (adj) หมายถึง ตรงข้ามกันกับ converse (v) หมายถึง สนทนา

เสียงเน้นในประโยค

ปกติในภาษาไทยมักออกเสียงเน้นคำที่อยู่ท้ายประโยคเสมอ ยกเว้นเมื่อคำท้ายประโยคเป็นคำเสริมประโยค (sentence particle) เช่น

จะไปไหน /ca pay 'nǎy /

จะไปไหนคะ /ca pay nǎy kha /

เมื่อต้องการแสดงการเน้น เพื่อขัดแย้ง เปรียบเทียบ ก็มักเสริมคำที่แสดงการเน้น (emphatic particle) ค้ำย เช่น

ของฉัน /khǎŋ 'chán/

ของฉันต่างหากละ /khǎŋ 'chán taŋ 'hàak lá ↓/

การออกเสียงเน้นหนักพิเศษเพื่อแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักเกิดเฉพาะคำอุทานสั้น ๆ เช่น ค้าย /tǎay/ คำที่มีคำซ้ำ เช่น คีคี /dii dii/ หรือคำที่มีคำเสริมประโยคตามหลัง เช่น คุณนะหรือต้องการพบฉัน /!khuun nâ rǎe tǔŋ 'kaan 'phóp 'chán /

ในภาษาอังกฤษหาจอออกเสียงเน้นหนักคำใด ๆ ในประโยคก็ได้ที่ต้องการแสดงการเน้น หรือความรู้สึกต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีคำเสริมประโยคมาเกี่ยว เช่น

I am studying English.

I am stúdying English.

I am studying English.

I want to see you.

I want to sée you.

ปัญหาการออกเสียงเน้นในภาษาอังกฤษ

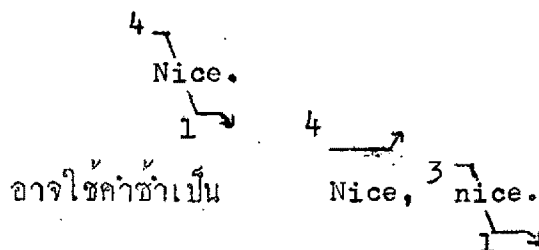
การออกเสียงเน้นในภาษาอังกฤษมีส่วนต่างกับในภาษาไทย ซึ่งจะเป็นปัญหาสำหรับคนไทยในการออกเสียงเน้นทั้งในระดับคำและประโยค ดังนี้

๑. การออกเสียงเน้นในคำ คนไทยจะออกเสียงเน้นหนักที่พยางค์สุดท้ายเสมอ เพราะคำไทยส่วนใหญ่จะเน้นที่พยางค์สุดท้าย ส่วนคำภาษาอังกฤษอาจออกเสียงเน้นที่พยางค์ใดก็ได้ แต่ไม่ค่อยเน้นที่พยางค์สุดท้าย ทำให้เป็นปัญหา มักมีการออกเสียงเน้นผิดพยางค์ ตัวอย่างเช่น

háppy	จะออกเสียงเน้นเป็น	happy
próperty	" "	propertý
certíficate	" "	certificáté
linguístic	" "	linguistic
ceremónious	" "	ceremoníous

๒. การออกเสียงเน้นในประโยค เพื่อแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ ซึ่งในภาษาไทยมักเกิดในคำพูดสั้น ๆ ได้แก่ คำอุทาน หรือคำที่มีคำซ้ำ ถ้าเป็นคำพูดยาว ๆ คำที่ออกเสียงเน้นจะมีคำเสริมประโยคตามหลัง แต่การออกเสียงเน้นคำในประโยคยาว ๆ ของภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องมีคำเสริมประโยค และไม่จำกัดว่าเป็นคำประเภทใด ขึ้นกับความหมาย จึงเป็นปัญหาที่คนไทยอาจไม่ออกเสียงเน้นหนักเลย หรือออกเสียงเน้นเฉพาะตำแหน่งท้ายประโยค หรืออาจใช้คำซ้ำ ซึ่งไม่ใช่วิธีพูดของเจ้าของภาษา ตัวอย่างเช่น

<p>4 I want to see you. 1</p> <p>อาจไม่ออกเสียงเน้นเลย</p> <p>หรือเน้นที่พยางค์สุดท้าย</p>	<p>I want to see you. 2</p> <p>I want to see you. 2 3 1</p>	<p>nice</p> <p>อาจใช้คำซ้ำเช่น</p> <p>nice, nice</p>
--	---	--

เปรียบเทียบช่วงต่อของเสียงในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ช่วงต่อบวก

ในภาษาไทย ช่วงต่อบวกเป็นการเว้นช่วงเสียงระหว่างพยางค์เพื่อให้การออกเสียงชัดเจนขึ้น สามารถคาดคะเนได้ว่าพยางค์ที่อยู่หน้าช่วงต่อบวกมักเป็นพยางค์ที่ออกเสียงเน้นเสมอ และไม่สามารถแสดงความแตกต่างของความหมาย^๑ จึงไม่เป็นหน่วยเสียง เช่น

คนตาย ['khon + 'taay], [khon taay]

ท่าลาย ['tham + 'laay], [tham laay]

น้ำเย็น ['nám + 'yen], [nám yen]

ในภาษาอังกฤษช่วงต่อบวกเป็นการเว้นช่วงเสียงระหว่างหน่วยคำ (morpheme) ไม่มีส่วนสัมพันธ์กับเสียงเน้นของพยางค์ที่อยู่หน้าช่วงต่อบวก และมีลักษณะเป็นหน่วยเสียงซึ่งทำให้คำประสมหรือกลุ่มคำที่มีการเว้นช่วงต่างกัน มีความหมายต่างกัน ตัวอย่างเช่น

an aim /en + em/

a name /e + nem/

.... school today /skul + tede/

.... 's cool today /s + kul + tede/

^๑มีคู่เสียงที่ช่วงต่อบวกแสดงความแตกต่างของความหมาย แต่มีไม่มากนัก จึงจัดว่าเป็นข้อยกเว้นมากกว่า เช่น

ปากว่าง /'paa + 'kwaaŋ/

ปากว่าง /'paak + 'waaŋ/

ช่วงต่อปลาย

ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ช่วงต่อปลายมีลักษณะตรงกัน คือมีส่วนสัมพันธ์กับระดับเสียงท้ายก่อนถึงช่วงต่อปลาย และแบ่งเป็น ๓ ประเภทเหมือนกัน คือ ช่วงต่อปลายคงระดับ ช่วงต่อปลายเสียงขึ้นสูง และช่วงต่อปลายเสียงตกหรือจางหาย ตัวอย่างเช่น

(๑) ไซ
/ˈtʰaay ↓/

3 Yes
↑

(๒) หือ
/ˈhū̃ ↑/

4 — 4
What

(๓) เขาชอบสีแดง....

/khaw chɔ̃ɔp sɨ̃ dæeŋ →/

2 He likes red....

ปัญหาการใช้ช่วงต่อของเสียงในภาษาอังกฤษ

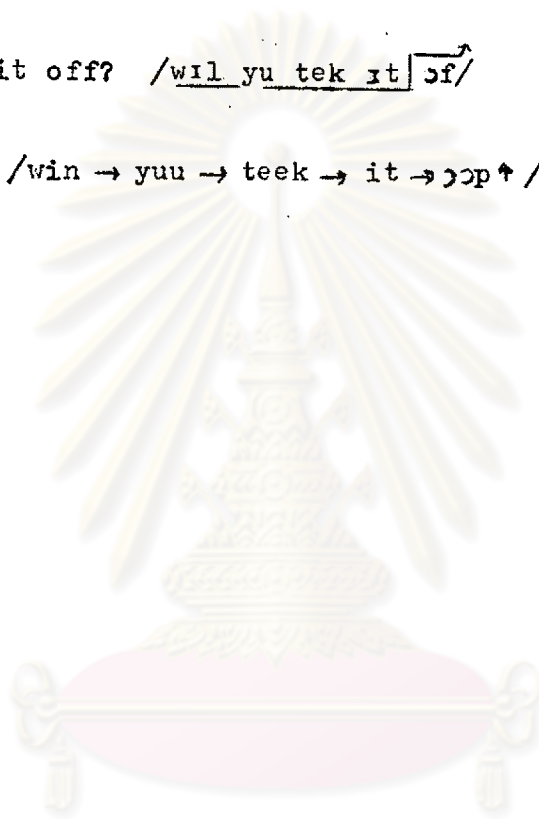
การใช้ช่วงต่อของเสียงในภาษาอังกฤษจะไม่เป็นปัญหาสำหรับคนไทยเฉพาะการใช้ระดับเสียงท้ายช่วงต่อที่มีลักษณะตรงกับของไทย แต่จะมีปัญหาการใช้ช่วงต่อของเสียงอันสืบเนื่องมาจากการที่คำไทยมีลักษณะเป็นคำโดด ทำให้มีการหยุดระหว่างคำเสมอขณะที่ในภาษาอังกฤษจะออกเสียงใจความ (sense group) เกี่ยวกันติดต่อกันไป และอาจมีการรวมเสียง (blending) คำที่ไม่ออกเสียงเน้นหนักเข้าด้วยกัน คนไทยจะติดนิสัยการเว้นช่วงเสียงระหว่างพยางค์ จึงอาจออกเสียงโดยหยุด หรือเว้นช่วงเสียงบ่อย ๆ ระหว่างที่ยังไม่สิ้นสุดกลุ่มความหมายหนึ่ง ๆ หรือหยุดระหว่างพยางค์ในคำเดียวกัน ผลก็คือออกเสียงแต่ละพยางค์ชัดแจ้งเกินไป ทำให้คำพูดขาดตอนเป็นห่วง ๆ ไม่เหมือนกับเจ้าของภาษา ตัวอย่างเช่น

He has many friends. /hi hæz menɪ frɛndz/

จะออกเสียงเป็น /hiɪ → hæət → mee + niɪ → freən ↓ /

Will you take it off? /wɪl ju teɪk ɪt ɔf/

จะออกเสียงเป็น /wɪn → yuu → teek → ɪt → ɔp ↑ /

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย